30 MAYIS 1980 CUMA 10 LİRA

Halkın Gazetesi

Demokrat

SİA'nın ABD'ye tanıdığı haklar ve Türkiye açısından sakıncaları

Emin DEĞER

Sayfa 3'de

Genel İdare Kurulu bildirisinde sıkıyönetime ve hükümete yöneltilen eleştiriler Başkent'te çeşitli yorumlara yolaçtı

MHP TEDİRGİN VE HÜKÜMETE GÜVENSİZ

- Gün Sazak'ın öldürülmesi gerekçe gösterilerek bazı kentlerde halka saldırılması ve güvenlik kuvvetlerine karşı koyulması tepkiyle karşılandı
- CHP'lilerin çeşitli kentlerde faşistlerin saldırılarını karşılaması, CHP'li parlamenterler arasında yeni değerlendirmelere neden oldu
- Bundan sonra izlenecek politika konusunda MHP'de tartışmaların başladığı bildirildi

HABER MERKEZİ

MHP Genel Baskan Yardımcısı, Gümrük ve Tekel eski Bakanlarından Gün Sazak'ın öldürülmesi MHP'de geniş çaplı tedirginlik ve hükümete karşı güvensizlik yarattı. MHP Genel İdare Kurulu'nun Sazak'ın öldürülmesi üzerine yayınladığı bildiride, Sıkıyönetim ve Hükümete yöneltilen eleştiriler Başkentte çeşitli yorumlara yol açarken, MHP içinde de bundan sonra izlenecek politika konusunda tartışmalar başlattı.

Öte yandan Sazak'ın öldürülmesi gerekçe gösterilerek faşist terörün yoğun olduğu bazı kentlerde halka saldırılması ve güvenlik kuvvetlerine karşı koyulması tepki ile karşılandı. CHP'lilerin çeşitli kentlerde faşistlerin saldırılarını karşılaması ise CHP'li parlamenter-

(Devamı 7. Sayfada)

YURDUN ÇEŞİTLİ YERLERİNDE FAŞİSTLER SALDIRDI HALK KARŞI KOYDU

- Ayvalık'ta CHP'lilere ait işyerlerini tahrip eden faşistlerle halk arasında çatışma çıktı. Çok sayıda CHP'li gözaltına alındı.
- Yozgat'ta faşistler CHP İl binasını tahrip ederlerken güvenlik kuvvetleri üzerinde ruhsatsız silah bulunan CHP Merkez İlçe Başkanını gözaltına aldılar.
- Adana'da sol görüşlü bir avukat öldürüldü, lise öğrencilerine saldırıldı.
- Konya'da faşistler inşaat işçilerinin evini bastılar. İki kişiyi öldürdüler.
- Ankara'da sol görüşlü bir öğrenci öldürüldü.
- Eskişehir'de CHP'li ve ilerici iki kişi öldürüldü.
- Gölcük'te işyerlerini tahrip eden faşistlerle halk arasında yaygın çatışmalar çıktı.
- Beşiktaş'ta Halk Tüketim Kooperatifi faşistlerce tarandı bir kişi öldü iki kişi yaralandı.
- Bafra'da sol görüşlü bir öğretmen öldürüldü.

HABERİ 5. SAYFADA

Faşistler üzerinde Atatürk fotoğrafı bulunan çelengi parçaladı

GİRESUN —ESPİYE (DEMOKRAT)

Giresun'un Espiye ilçesi Yağlıdere köyünde faşistler üzerinde Atatürk resmi bulunan bir çelengi parçaladı. 26 Mayıs günü 13.30'da meydana gelen olayda, faşistler Yağlıdere Halk Odası'nın 27 Mayıs Anayasa ve Hürriyet Bayramı nedeniyle Atatürk büstü üzerine koyduğu çelengi parçaladı. Olayla ilgili olarak Ülkü Yolu Derneği Üyesi Yakup Yılmaz ve Murat Kılıç hakkında soruşturma açıldı.

TÜRKİYE'DE İLK KEZ OLUYOR

TÜRK-İŞ'in olağanüstü Yönetim Kurulu toplantısında Demirel de bulundu

- Demirel'in TÜRK-İŞ'i ikna etmek amacıyla toplantıya katıldığı bildirildi. Toplantıda iktidarın tutumu ve bazı sendikaların eylem önerisi ele alındı

ANKARA(DEMOKRAT)

Türk-İş Yönetim Kurulu olağanüstü toplandı.

Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier toplantıyı açarken yaptığı konuşmada, saat 11 de toplantılarına Başbakan Süleyman Demirel'in de katılacağını, kendileriyle davet üzerine görüştüklerini genel kurul'a katılarak bir açıklama yapacağını bildirdi. Denizcier'in bu açıklamasından sonra Demirel'in gelmesi beklendi. Türk-İş Yönetim Kurulu toplantısına saat 11.de gelen Demirel, Türk-İş'in hükümete sunduğu görüş ve istekler konusunda açıklama yapacağını yönetim kurulu toplanırken böyle bir ziyarette bulunmaktan memnunluk duyduğunu söyledi. Demirel'in de katılımıyla başlayan Türk İş Yönetim Kurulu toplantısından daha sonra basın mensupları salondan çıkarıldı.

Demirel'in TÜRK-İŞ'in Olağanüstü Yönetim

(Devamı 7. Sayfada)

CUNTA DENETİMİ GİTTİKÇE YİTİRİYOR



Salvador'da kırsal kesimde faşist çetelerin gücü önemli ölçüde kırıldı. Yukardaki fotoğrafta Salvadorlu devrimciler faşistlerin bir saldırısını püskürtürken görülüyor.

Salvador'da grev ve direnişler yaygınlaşıyor

- Salvador Emekçileri Konfederasyonuna bağlı 40 bin işçi işi bıraktı.
- Doktorların, arkadaşlarının öldürülmesi nedeniyle başlattıkları süresiz grevi, Başpiskopos da desteklediğini açıkladı.

HABERİ 7. SAYFADA

LİBYA'NIN ANKARA HALK BÜROSU HALK KOMİTESİ SEKRETERİ EL FİTURİ

"Türkiye, İran ve Libya bir ekonomik topluluk oluşturmalı"

ANKARA (AA)

Libya'nın Ankara Büyükelçiliği'nin, Kaddafi'nin emriyle bir Halk Bürosu haline dönüştürülmesinden sonra kurulan Halk Komitesi Sekreteri El Fituri, Türkiye, İran ve Libya'nın ortak bir ekonomik topluluk kurması gerektiğini söyledi. El Fituri, şunları söyledi:

"Üç müslüman ülke bir araya gelerek, tüm ihtiyaçlarını saptayıp bir anlaşma yapabilirler. Bu bir ekonomik topluluk mahiyetinde olabilir. Üç ülkenin karşılıklı olarak ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri düzeyde malları vardır. Türkiye'nin petrol ihtiyacını büyük ölçüde Libya karşılamaktadır."

El Fituri, ayrıca, İran ABD ilişkilerine de değinerek, "Müslüman ülkelerin hangi şartlar altında olursa olsun, İran'ı desteklemeleri gerektiğini" belirtti. "Libya 1974 yılında Kıbrıs sorununun başladığı zaman Türkiye'yi müslüman bir ülke ol-

(Devamı 7. Sayfada)

TÜRKİYE GIDA İŞVERENLERİ SENDİKASI GENEL KURULU'NDA

Sendikal hak ve özgürlüklere kısıtlama getirilmesi istendi

- SENDİKA BAŞKAN VEKİLİ DÜZENLİ: "İŞKOLUNDA ÇALIŞANLARIN YÜZDE 25'İNİ TOPLAYAMAMIŞ SENDİKALARIN İŞYERİ DÜZEYİNDE BİLE TOPLU SÖZLEŞME YAPMALARI ENGELLENMELİ" DEDİ.

HABER MERKEZİ

Gıda İşverenleri Sendikasının Yönetim Kurulu Başkan Vekili ve Yürütme Komitesi Başkanı Nazım Düzenli, Sendika genel kurulunda yaptığı konuşmada, ilgili işkolunda çalışanların asgari % 25'ini kendi bünyesinde toplayamamış sendikaların, işyeri seviyesinde bile toplu sözleşme yapmalarını en kısa zamanda yasayla engellenmesini istedi.

Türkiye Gıda İşverenleri Sendikasının 20. Olağan Genel Kurulu İstanbul Tarabya Otelinde yapıldı. Kurulun açılış konuşmasını yapan Düzenli, Check of sisteminin biran önce kaldırılmasını ve işçinin aidatını sendikaya kendisinin ödemesi yoluna gidilmesini istediklerini belirterek, "Grev veya lokavt uygulamasının ön

(Devamı 7. Sayfada)

SANATÇI, AYDIN VE BİLİM ADAMLARI ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİNE KARŞI ÇIKTI

HABER MERKEZİ

Çeşitli sanat dallarında faaliyet gösteren sanatçı,aydın, bilim adamı ve meslek örgütleri temsilcileri bir bildiri ile Anayasa değişikliği girişimlerine karşı çıktılar. Üç bini aşkın imzanın bulunduğu bildiri de sözkonusu kesimlerin kültüre ilişkin ortak görüşleri de yer alıyor.

Kültür alanında çalışanların ortak çizgisini yansıtmak amacıyla çeşitli kuruluş ve kişilerin imzasına açılan bildiride "Bizler aramızdaki ikincil görüş ayrılıkları ne olursa olsun emperya-

(Devamı 7. Sayfada)



Türkiye Maden-İş üyesi işçilerin elliyi aşkın işyerinde sürdürdükleri grevlerden bazıları ertelenirken bazı işverenler MESS üyeliğinden ayrılarak Maden-İş'le sözleşme imzalıyor.

MESS, MADEN-İŞ'le sözleşme yapan üyelerini boykot edecek

HABER MERKEZİ

Kısa adı MESS olan Türkiye Madeni Eşya Sanayicileri Sendikası Yönetim Kurulu ile grevde bulunan fabrikaların işveren temsilcilerinin yaptığı basına kapalı toplantıda Maden-İş'le sözleşme yapan bazı MESS üyesi işverenlere boykot uygulanması kararı alındı.

"MESS dışında ve MESS prensiplerini çiğneyerek "sözleşme bağıtladıkları ileri sürülen bu işverenlerle MESS üyesi diğer işverenler bundan böyle alış-veriş yapmayacaklar. MESS üyesi madeni eşya sanayicilerinin boykot ettikleri işyerlerinin Singer Dikiş Makinaları, Oerlikon Elektrodları ve Anka Kablo Fabrikaları olduğu öğrenildi.

HUMEYNİ:ABD'Lİ REHİNELER,ŞAH VE SERVETİ GERİ VERİLMEDEN BIRAKILMAMALI

- Beni Sadr da ülkedeki milliyetlerin ayaklanmasına son verilmesini, iç ekonomik sorunların çözülmesini istedi.

HABERİ 7. SAYFADA

GÜNEY KORE'DE ASKERİ CUNTA TÜM YÖNETİMİ ELE ALDI

- Güney Kore Ordusu, direnen Kwangju kentini ev ev aramayı sürdürürken yoğun tutuklamalar yapılıyor.

HABERİ 7. SAYFADA

YSE-İŞ Karayiğit'i "Yasa tanımaz Bakan" ilan etti

- YSE–İş Başkanlar Kurulu toplantısından sonra yapılan açıklamada, "Hükümetin uygulamaya çalıştığı IMF reçetesi, ancak beraberinde getirilecek baskı tedbirleriyle beraber uygulanabilir" denildi.

ANKARA (DEMOKRAT)

Türk-İş'e bağlı Yol Su Elektrik İşçileri Sendikası Başkanlar Kurulu'nun üç günden beri Ankara'da devam eden toplantısı sonuçlandı. Toplantıdan sonra yayınlanan bildiride IMF ile imzalanan anlaşma "ihanet anlaşması" ve Köyişleri

(Devamı 7. Sayfada)

Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Atabek:

"BİRLEŞİK VERGİ SİSTEMİ,SAĞLIK EMEKÇİLERİNİ AÇLIĞA MAHKUM EDECEK"

- Bildiriyi imzalayanlar arasında bazı meslek örgütlerinin yanısıra gazeteciler de var.

HABERİ 7. SAYFADA

GIDA-İŞ YÜRÜTME KURULU ÜYELERİ DEĞİŞTİRİLDİ

- Değiştirilen Yürütme Kurulu üyeleri, atamanın yasal olmadığını, bu nedenle görevlerini bırakmayacaklarını söylediler.

HABERİ 7. SAYFADA

GENEL KURUL'A ODALAR BİRLİĞİ BAŞKANI YAZAR'DA KATILDI.

OYAK Genel Kurulu basına kapalı olarak yapıldı

- Kurumun faaliyet raporunda 1979 yılı karı açıklanmadı.

ANKARA (DEMOKRAT)

Oyak 20. Olağan Genel Kurulu dün saat 10.00'da Genel Kurmay Başkanlığı brifing salonunda yapıldı. Sunuş konuşmalarından sonra toplantı basına kapalı olarak sürdürüldü.

Genel Kurula Genelkurmay Başkanı Org. Kenan Evren, Deniz Kuvvetleri Komutanı Or. Amr.Bülent Ulusu, Hava Kuvvetleri Komutanı Org. Tahsin Şahinkaya, Jandarma Genel Komutanı Org. Sedat Celasun ile Sayıştay Başkanı Cahit Eren, Başbakan Yüksek Denetleme Kurulu Başkanı Halit Saltık ve Türkiye Bankalar Birliği Başkanı İsmail Hakkı Aydınoğlu Türkiye Odalar Birliği Başkanı Mehmet Yazar katıldılar. Kuvvet komutanı adına kurmay başkanı Korgeneral Mehmet Buyruk katıldı. Top-

(Devamı 7. Sayfada)

SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜMER ORAL

"Çalışabilir nüfusun üçte birinin sosyal güvencesi var"

- BAĞ–KUR 5'inci Genel Kurulu çalışmalarına başladı.

ANKARA (DEMOKRAT)

Bağ-Kur Genel Müdürlüğü Beşinci Genel Kurul çalışmaları Ankara'da başladı. Genel Kurul'da oluşturulan Divan Başkanlığına AP Genel Başkan Yardımcılarından Bursa Milletvekili Kasım Önadım ve İzmir AP Milletvekili Cemal Tezcan, getirildi. Çok sayıda AP'li parlamenterin hazır bulunduğu genel kurul çalışmaları sırasında bir konuşma yapan Sosyal Güvenlik Bakanı Sümer Oral "Türkiye'de çalışabilir nüfusun üçte biri sosyal güvenlik programları kapsamı içindedir."

Oral konuşmasında, "Bağ-Kur'un açtığı 7 yeni şube ile, bütün il merkezlerindeki teşkilatlanmasını tamamladığını ve halen bir milyon elli bin kişinin Bağ-Kur'a kayıtlı olduğunu" söyledi.

(Devamı 7. Sayfada)

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Bakıyorum da, sıradan ya da acı-tatlı anılarıyla, nice günün doğuşunu gördim yaşamımda. Ama içlerinden biri, kuşkusuz en güzeliydi. Özgürlükle gelmişti 27 Mayıs sabahı 1960'da. oturduğum evin sokağının köşe başında, günün ilk ışıklarında, tanımadığım bir yüzbaşıyla birlikte kutlamıştık gelişini. Birbirimizi kucaklayarak. Evime çağırmıştım çay içmeye. Görevdeydi, gelemezdi. Fakat "Söz.. Akşama uğrarım." demişti. Uğramış da. Ne var ki, gazeteden geç saatte dönebilmiştim. Buluşamadık. Adını bile bilmiyordum. Bir on yıl sonra, Avrupa Radyo Televizyon Birliği'nin bir toplantısına katılmak üzere gittiğim Kıbrıs'ta Türk bölgelerinden birinde, tanıştırıldığım üst düzeyde bir yetkili "Tanıtmaya gerek yok. Biz tanışıyoruz." dedi. Ve gülerek ekledi: "Yirmiyedi Mayıs sabahını hatırlayın." Az sonra, 10 yıl gecikmesiyle, çaylarımızı içerken adını bağışlamasını rica ettim. (Görevi gereği gerçek adını kullanmıyordu.) "Üzgünüm, olanaksız" dedi. "İlerde Ankara'ya dönünce sizi ararım. O zaman öğrenirsiniz." Ne var ki, öğrenemedim. Araya 12 Mart girdi. 1972 yılının 27 Mayıs'ında adını bilemediğim dostumu, bir kez daha, anımsadım. Anayasa lüks ilan edilmiş ve özgürlüğüm 2x3 metrelik bir hücrede sınırlandırılmıştı.

O günden bu yana sekiz yıl geçti. İki gün önce bir 27 Mayıs Anayasa ve Özgürlük Bayramı daha kutlandı. Yurt çapında yaygın bir kurumlaşmış işkence ve cinayetler ortamında. Kanlı.

Siperdekiler

27 Mayıs'ın ülkemize ne getirdiği, getirdiklerinden geriye nelerin kaldığı ve geçirdiğimiz 20 yıl içinde neleri yitirdiğimiz ayrı bir konu.

Bugün, o yılların adil, özgürlükçü, demokrat, insan haklarına saygılı bir "Hukuk Devleti" özlemini bile mumla arar olduk.

'24 Anayasası mı?' 61 Anayasası mı? Yoksa, 1980'lerin yeni Anayasası mı? Tartışmaları bir yana, günümüzde Türkiye Cumhuriyet vatandaşının en doğal hak ve özgürlükleri bile askıda. Daha ileri bir toplum düzenine ulaşmak yerine, 20 yıl öncesinin getirdiği yasal hakları, canları pahasına, korumak zorunda bırakıldı insanlarımız.

Düş kırıklığı mı? Yok canım. Salt çıplak gerçek. Bu bir kavgadır, sürecek. Yinelene yinelene. Adım adım. İsteyenlerin ve vermeyenlerin kavgası. Çelişik çıkarların çatışması. Ne ki, bir de arada tam siper seyirciler var. Toplumumuzun "Haymatlos"ları. Her türden, her sınıftan, her çevreden. Ah, işte onlar!..

* * *

NOT: Kocaeli Kapalı Cezaevi'nden mektup gönderen okurlara:
13 Mayıs tarihli "Ölme eşeğim..ölme" başlıklı yazıdaki "CHP, her türden karanlık güçlere yıllardır ülkemizde tırmandırılan —ve fırsat buldukça, giderek devlet terörüne dönüştürülen— faşist baskı ve saldırıların ne tek hedefi, ne de tek karşı koyucusudur." tümcesinde söz konusu edilen tırmanman "faşizmin tırmanması" değil, "faşist baskı ve saldırıların tırmanması"dır ve sanırım bu tümcede apaçık bellidir. Üstelik, faşizmin tam anlamıyla yerleştiği toplumlarda bile faşist baskı ve saldırıların yer yer, zaman zaman ya da sürekli artması söz konusu olabilir. Sevgilerle. E.G.S

DÜŞÜNCE ALANI

11 Mayıs Kararnamesi konut sorununa ne getiriyor?

- MÜLK KONUT POLİTİKASININ ORTA SINIFLARA DÖNÜK OLMASI VE DAHA DÜŞÜK GELİR GRUPLARININ KENDİHALİNEBIRAKILMASININ BAĞIMLI KAPİTALİSTLEŞME SÜRECİ AÇISINDAN BİR KARARNAME İLE KALDIRILAMAYACAK ÖNEMLİ RASYONELLERİ VARDIR.
- UZUN SÜREDİR TEKELCİ KESİM BU ALANA GİRMEK İSTİYOR AMA TOPLU KONUT HOLDİNG DENEMESİNDE OLDUĞU GİBİ BİR GELİŞME GÖSTEREMİYORDU. BU KARARNAME TEKELCİ KESİMİN BU ALANA GİRMESİNDEKİ SORUNLARI ÇÖZÜMLEMEĞE ÇALIŞIYOR.

Doç. İlhan TEKELİ
ODTÜ Mimarlık Fakültesi
Şehircilik Bölümü

İşte bu noktada başka yorumlara gitmeden, bu politikaların uygulanabilme olasılığını tartışmakta yarar var. 11 Mayıs tarihli kararnamenin bir özelliği de uygulamaya yansımıyacak olması. Bu kararname hükümetin konut politikasına ait ilkeleri belirliyor. Bu ilkelerin bir kısmının uygulanması içinBankalar Yasasında değişiklikler gerekecek, diğer bir kesiminin uygulanması için Merkez Bankası'nın ve Maliye Bakanlığı'nın genelgesi ve kararları gerekecek. İşte 11 Mayıs kararnamesinin uygulanması için bu adımların atılması gerekli. Bu adımların her birinin atılmasında çıkar çatışmalarının bu kararları yeniden şekillendirmesi sözkonusu. Onun için uygulamasının nasıl gelişeceğini zaman gösterecek.

Ama uygulamanın nasıl gelişebileceği için bazı ön kestirmelerde bulunabilir. Türkiye'de bugünkü konjonktürde bazı kesimlerin çıkarına olsa tüm kapitalistleşme sürecinin rasyoneli açısından konuta büyük ölçüde kaynak aktarması olanaklı değildir. Bu bakımdan temel bir sınır vardır. Öte yandan konjoktürel dengeler bakımından IMF politikası ile para arzında önemli artışlar gerektirecek böyle bir politika nasıl uygulanacaktır? Bu yorumların bizi getirdiği nokta, uygulamada bu politikaların ancak kısmen uygulanabileceğidir. Kısmî ve seçmeli uygulamanın Türkiye'deki bugünkü kapitalist yapı için rasyoneli daha yüksektir. Kısmî uygulama halkın birikimlerini bankalara toplamaya olanak verecek ve bankalarda oldukça uzun süre kalmasını sağlayacaktır. Ayrıca kısmi uygulama fonların ancak inşaat sektöründeki darboğazı giderecek kadar kullanılmasına olanak verecektir. Böylece konutun aldığı pay Türkiyedeki kapitalist kesimlerin çıkarlarıyla tutarlı düzeyde kalacaktır.

GECEKONDULAR İÇİN DEĞİŞEN BİRŞEY YOK

Böyle kısmi ve piyasa mekanizması içinde konut sorununun çözümüne yaklaşmak konut sorununu ancak orta ve üst gelir grupları için çözer hale getirecektir. Sosyal konut tanımının 100 metrekarede tutulmasıda bu eğilimin bir başka kanıtıdır. Düşük gelir gruplarının konut sorununun çözümü yine gecekonduya kalacaktır. Gecekondu konusunda kararnamenin getirdiği iseAP'nin yıllardır sözünü ettiği uygulanması yasal ve pratik bakımdan olanaklı olmayan gecekondulara tapu vermektir. Bu kararnamedeki vaadin sonucu da geçmiştekinden farklı olmayacaktır. Mülk konut politikasının orta sınıflara dönük olması ve daha düşük gelir gruplarının kendi haline bırakılmasının bağımlı kapitalistleşme süreci açısından bir kararname ile kaldırılamayacak önemli rasyonelleri vardır.

KONUT ÜRETİMİNDE TEKELLEŞMENİN KURULMASI

Kararnamenin Türkiye'deki finans kapital ve gecekondu kesimi bakımından anlamını ortaya koyduktan sonra, inşaat sektörünün örgütlenmesi açısından getirdiklerine eğilelim. Türkiye'de son beş yıldır konut sorununun çözümünde toplu konutun ve sanayileşmiş konut üretiminin önemine çok değinildi. Tüm bu değinmeler belediyelerin girişimleri etrafında oldu. İzmit ve Ankara Belediyesi'nin girişimleri gibi. Kararname toplu konut etrafında oluşan bu olumlu havadan yararlanıyor, toplu konut girişimlerinin özendirileceğini söylüyor. Toplu konut girişimlerine orta vadeli donanım ve işletme kredileri verilecek, yatırım indirimi tanınacak. Arsa Ofisi Genel Md. Yardımcısı olacak vb. Ama bu girişimlerin ne tür kuruluşlar olacağı belirtilmiyor. Başka bir deyişle büyük sermaye olması öngörülüyor. Uzun süredir tekelci kesim bu alana girmek istiyor ama toplu konut holding denemesinde olduğu gibi bir gelişme gösteremiyordu. Bu kararname tekelci kesimin bu alana girmesindeki sorunları çözümlemeğe çalışıyor. Bir anlamda geçmiş yıllardabelediyelerinyarattığı olumlu havanın rantını tekelci kesime devrediyor. Böylece şimdiye kadar küçük girişimciliğin egemen olduğu sahada tekelci sermayenin güçlenmesinin hakim olmasının koşulları yaratılmak isteniliyor. Kuşkusuz bu kararnamenin getireceği olanaklardan en çok yararlananlar, banka ve toplu konut şirketi bütünleşmesini sağlıyabilecek finans kapital kuruluşları olacak.

TÜRK-İSLAM KONUT TİPİ NE OLAKİ?

Sözkonusu kararname içinde ilginç bir cümle var. "Türk-İslam aile ihtiyaçları gözönünde tutularak milli anane ve örflere uygun konut tipleri geliştirilmesi her türlü mekan, maliyet ve standartları gözden geçirilerek tespit edilmesi ve uygulamada buna özellikle itina edilmesi"ni istiyor. Pratikte hiç anlamı olmayacak bir ifade.

Bu yazının başlangıcından beri açıkça gösterildi ki aslında amaç bunların tekelci kesimin çıkarlarına uygun olarak orta sınıflar için piyasa beğenilerine uygun evler üretilmesi. Bu konutları kapitalist gelişmenin kuralları yönlendirecek. Bunun için de Türk-İslam ailesinin konutundan söz etmenin hiç anlamı yok. Kaldı ki böyle bir konutun ne olduğu ve bugünkü koşullarda üretilebilip üretilemeyeceği çok şüpheli. Kararnameyi hazırlayanlar kanımızca bunu biliyorlar. Ama böyle sözler etmeğe yinede ihmal etmiyorlar. Toplumumuzda bunun adıda siyaset bilmek oluyor. İşte 11 Mayıs Kararnamesi böyle bir yandan büyük hesaplar öte yandan çok küçük hesapların bir arada yer aldığı bir kararname. Bu özelliği Türkiye'de siyaset yapma alışkanlığını çok iyi yansıtıyor....

YARADANA SIĞINIP

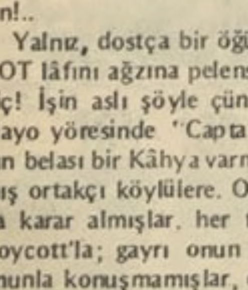
Boykot böyle olmaz

Can YÜCEL

İyi ki atlet değilmişim. Demirel "Koşmayacaksın!" dediğinde koşamadığıma göre, koştuğumda da Demirel'in emriyle koşuyorum demektir ki, bu da adamın ayaklarında derman bırakmaz Celâl Bayar'ın bir zamanlar Ankara Hayvanat Bahçesi'nde, kafeste pinekleyen tezcanlı Afgan tazısının zebunluğu hiç kalır bunun yanında. Düşünün, o ince, uzun, güzelim kaslarınızın hareketi, Demirel'in tulumba tatlısı emsali işaret parmağının işaretine bağlı!. O parmağın vereceği start'la Olimpiyat şampiyonu olacağıma, tosbağlarla toslaşırımdahaiyi!.. Yaşar Doğu Helsinki Olimpiyatları'ndan dönüşünde, mızıka kiyamet karşılandığında hani, Haydarpaşa Garı'nda omuzlarda taşınırken, hayranlarından birinin kendisine bir parmak atması üzerine, nasıl ""Sıçarım ben bu şampiyonluğun içine!" diye haykırıp alıp başını gitmişse, o temsil yani..

Neymiş efendim? *"SSCB silahlı kuvvetlerinin.. dost ve kardeş Afganistan topraklarını işgal etmeleri üzerine* Bakanlar Kurulu Karar vermişmiş Türk sporcuları 1980 Moskova Olimpiyatlarına katılamayacakmış!. Puşistan Dağlarında kimbilir kimin silahıyla didişen çeteler, atamız Babür Han'ın cengaverleri sanki! O kadar meraklıydın da niye bekledin şimdiye dek? Paraşütle indiriverseydin o kayalıklara, o dostlarının, o kardeşlerinin yanına Ağca'ları, Tüysüz'leri, İpsiz'leri! Burda Abdi İpekçi'leri düzovada keklik gibi avlamakla ömür tüketeceklerine "sahici" komünistlerle döğüşürlerdi orda!.. Ama Carter'ler, Karteller ve ve Tröstler'den o yolda bir emir almadın, değil mi? Ondaan öyle kırıttın, kıvırdın bugüne kadar! Sonra da Fıstıkçı'nın fındık kabuğuna yazılmış puslası eline geçer geçmez, bastın Olimpiyatlara boykotu! Emir emir, Demirel'in eli demir dir, değil mi!.. Yaşa be! Hem Erbakan'ın dediği gibi, bulunmadık dövizden de tasarruf etmiş olursun böylece! Bir yandan da kurufasulyeye talimden zaten imanları gevremiş sporcularımız Moskova da nal toplamaktan kurtulur, şerefleri, haysiyetleriyle otururlar oturdukları yerde!.. Doğrusun, doğru! Buyurduğun gibi, *"Aslında spora siyaset karışmaz diye bir şey yok!"* Kulak asma sen. Ecevit'in *'Karışmaz!"* dediğine! O, zaten Olimpos Dağı'nda, Zeus'un mabeyninde, onüçüncü ilâh olarak ahkâm kesmekle meşgul! Demirel'in Türkiyesi bu, herşey karışır birbirine! Süte su, kırmızı bibere kiremit nasıl karışıyorsa, spora da siyaset bal gibi karışır! 24 Aralık'ta Maraş Olaylarının yıldönümü dolayısıyla forum yapan öğrencileri, Ankara Kapalı Spor Salonu'na açbiilaç kapattığında, gıkı mı çıktı sanki Ecevit'in!.. Ona bakarsan, *Sanata da siyaset karışmazmış!* Şaşayım aklına! Sen hece vezniyle bakara oynayan Aleksandirin vezriyle karınca duası okuyan Necip Fazıl'ı 'Şairler Sultanı" ilan ediverdin, bak, pekâlâ oldu işte!.. Hem, kuzum, sana birşey söyleyim mi? Şu Carter'den bir izin kopar da, Necip Fazıl'ı Moskova'daki TİK yarışmalarına, şan olsun diye, tek başına yollayıver! Ecevit de hasetinden çatlasın!..

Yalnız, dostça bir öğüdüm var sana. Bu BOYKOT lâfını ağzına pelensek etme! Tekin değil bu hiç! İşin aslı şöyle çünki: 1880'de, İrlanda'nın Mayo yöresinde "Captain Boycott" adında allahın belası bir Kâhya varmış. Etmediğini bırakmamış ortakçı köylülere. Onlar da toplaşıp aralarında karar almışlar. her türlü ilişkiyi kesmişler o Boycott'la; gayrı onun emrinde çalışmamışlar, onunla konuşmamışlar, ona bir gıdım ekmek bile vermemişler. Herif de kahrından kıkırdamış. "Boykot" deyimi ordan geliyor işte! Diyeceğim, iki ağızlı bir bıçak bu! Hani aklında olsun! Bir de bakarsın, senin seçmenlerin de....



Yalçın Selami BAL

30.5.1979 da yitirdik. Acımız sonsuzdur.

İSTANBUL'DAN ÖĞRETMEN ARKADAŞLARI

(Demokrat. 122)

HALKIN DİLİNDEN

Çağdaş ve demokratik eğitim istiyoruz

Bizler, faşist işgal altındaki BEŞEVLER de bulunan Ankara Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu öğrencileriyiz. Okulumuzda yeni yönetimin gelmesiyle birlikte gelişen tertip baskı ve provokasyon ortamını kamuoyuna duyurmakla kendimizi sorumlu buluyoruz.

Yansızlık çağrılarıyla göreve başlayan Okul Müdürü Güner Uygur ilk olarak okulda eğitim öğretimin sağlıklı bir biçimde sürmesinden başka hiç bir düşüncesi olmayan eski yönetim kadrosu üzerinde kurduğu baskı ve tertiplerle görevden ayrılmağa zorlamıştır. Onlardan boşalan yerlere de daha öncede usulsüz atandıkları ve yanlı davranışları nedeniyle görevlerinden alınan kişilerin tümümün yine aynı usulsüz atamalarla çevresinde toplanmasını sağlamıştır.

Eğitim-öğretimden yana olmayı ve yansızlığı okulunuzda görevli demokrat tavırlı öğretmen, memur ve öğrenciler üzerinde baskı kurmada ve bir avuç faşist öğrenci ile işbirliğinde gören okul müdürü Güner Uygur, okulda görevli polislere " Bu okulda solcular ezici çoğunlukta bunların bir kısmının içeri alınmasını sağlayın da denge kurulsun diyerek kanıtlamıştır.

Yeni yönetimle birlikte Atatürk devrim ve ilkelerine bağlı ilerici öğrenciler üzerinde baskı ve tertipler hızla yoğunlaştırılmış çağ dışı kafalarında yarattıkları hayali olaylara dayalı olarak yönetimle işbirliği halinde olan bir avuç faşist öğrencinin hazırladığı listeler peş peşe okul yönetimine ve sıkıyönetime verilmeğe başlanılmıştır.

Okulumuzda görevli ve yanlı davranışlarını gizlemek gerekliliğini bile görmeyen polisler arkadaşlarımıza, sıkmabaşlı faşistlerin şikayetlerine dayalı olarak her karşılaştıkları yerde küfürler etmekte, döğmekte ve nedensiz olarak emniyet müdürlüğüne götürülmektedirler. En son olarak 7 arkadaşımız içkili olarak okula gelen polislerce gece yarısı 00.30 da yataklarından alınmış 3 gün gözaltında tutulduktan sonra salıverilmişlerdir. Arkadaşlarımızın gece yarısı içkili polislerce alınmasına yatakhane sorumlularınca itiraz edildiğinde, polislerin okul müdürünün bu durumdan bilgisi olduğunu bildirmiş olmalarına karşın, bu durumu okul müdüründen sorduğumuzda "Haberim yok"di yerek sorumluluklarından kurtulduğunu sanmaktadır.

Yeni yöneticilerimizle birlikte bu güne kadar okulumuz tarihinde görülmeyen bir olayı daha yaşamağa başladık. Atatürk devrim ve ilkelerine bağlı öğretmenler yetiştirmedeki sorumluluklarını unutan bu kişiler başlangıçta sayıları çok az olan faşist öğrencilerin derslere sıkmabaşlı olarak girmelerini görmemezlikten gelmiş hatta el altından teşvik etmişlerdir. Yönetimle bütünleşmekten güç alan sıkmabaşlı faşistler yansız öğrenciler üzerinde baskılarını artırmış ve onları başları örtülü olarak derslere girmeğe zorlamaktadırlar. Bunun sonucu olarakta okulumuzda sıkmabaşlı öğrenci sayısı hızla artmaktadır. Bu baskılara karşı çıkan ve başlarını örtmeyen öğrencilerin, okul çıkışında Beşevler de ve yurtlarda önleri kesilmekte, küfür edilmekte ve faşist yandaşlarınca dövülmektedirler. Derslerine başörtülü öğrenci almamakta dayatan birçok öğretmenimiz, faşistlerce telle, mektupla ve sözlü olarak tehdit edilmiş okul yönetimi bu duruma sadece seyirci kalmıştır.

Orhan Cemal Fersoy un milli eğitim politikası herhalde budur. Biz ise çağdaş ve demokratik eğitim istiyoruz."

KIZ TEKNİK YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU DEVRİMCİ DEMOKRAT ÖĞRENCİLERİ

İ.Ü.'de Rektörlük seçimleri

İçinde bulunduğumuz ayın 30'unda üniversitemizde yeni bir rektör seçilecek. Bu konuyla ilgili olarak üniversite kulislerinde, kamuoyunda yoğun bir tartışma sürüyor. Hangi aday kimler tarafından desteklenecek? Hangi aday seçilecek? Bunlar tartışılıyor. Ama konunun önemli olan esas yanı acı gerçeği dile getirilmiyor, getirilemiyor.

Onbinlerce öğrenciyi, üniversite çalışanlarını, asistanlar vs. yönetecek olan "yetkili" bir avuç insan tarafından kapalı kapılar ardında seçilecek! Bu güne kadar olduğu gibi bugün üniversite camiasının bir aile olduğu konusundaki demagojik açıklamalara rağmen bu "aile"yi oluşturan en büyük kesim "güdülmesi gereken bir sürü" yerine konulacak.

Üniversite öğrencilerinin serbest örgütlenme temsilcilerini seçme, öğrenci birliklerini yaratma ve yönetime katılma hakkı yıllardır gasbediliyor. Bırakın bunları göstermelik bir biçimde güçlükleştirilmiş olarak verilmek zorunda kalınan yüzde 60'lık bir katılım barajını aştıktan sonra her fakültede bir öğrenci temsilcisi seçme hakkı dahi üniversitemizde yıllardır sudan gerekçelerle gasbediliyor.

Ve ne yazık ki rektörlüğe adaylığını koyan hiç bir aday bu durumdan ötürü en ufak bir huzursuzluk duymuyor. Hiç bir aday ne dün ne bugün askeri kışla haline getirilmiş okullarımızda olmayan demokrasiyi kağıt üzerinde dahi bahsedilmeyen özerkliği savunmuyor. Hepsi kendilerini üniversiteye değil belli çevrelere kabul ettirmenin telaşı içinde dolanıyorlar.

Fakat biz tüm baskılara rağmen üniversitemizde bizim de var olduğumuzu dosta düşmana kabul ettirme konusunda kararlı olduğumuzu, kısılmak istenen sesimizi daha gür yükselteceğimizi bildirmek isteriz.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİNDEN BİR GRUP YURTSEVER DEVRİMCİ ÖĞRENCİ

Ankara Ulus'ta faşistlerce katledilen Mehmet Öner'in anısına

Duyduk radyodan ismini
"Çatışmada öldürüldü "dedi.
Mehmetim düşündüm uzun uzun seni
Yaşamını ve düşünceni
Kardeşim hani
'Baba anne üzülmeyin
Beni görmek mi istediğiniz
Bir oğlunuz ben değilim
Beni sevmek mi istedin
Orda başka Mehmetlerde var
Onlarıda seversin"diye yazmıştın mekubuna
Acını yüreğimize gömdük
Ve diyoruz ki
Meyveye duran özgürlük çiçeğini
Dalından koparan hain ve kahpe eli
Kıramıyoruz diye kızma şimdi
Bizlere birer birer saplanan o
Kör kurşunu sıkan eller
Bilmezler ki
Açmadan soldurdukları çiçek
Kanınla sulanan toprak da
Daha da kırmızı açacak
Özgür yaşam için düşün kardeşim
Sana söz veriyoruz
Düştüğünü görüpte dönmeyeceğiz
Fabrikalarımızda tarlalarımızda
Bağımsızlık türküleri
Söyleyeceğiz....

BİR ARKADAŞI

Çırakların çağdışı sömürüsüne son verilsin

Aileler, çocuklarının meslek öğrenmeleri ve aileye paraca katkıları olmasada kendi masraflarını çıkarmaları için bir işe sokmaya zorla maktadır.

İşe girerken ailelere imzalatılan mukavelelerde çırağın meslek öğrenmek için çalışacağı yazılır. Mukavelelerde çırağın işe girdiği tarih yazılmaz ve çırak bir türlü çıraklık dönemini bitiremez. Günlük çalışma sürelerine bir kısıtlama getirilemeyen çıraklar sabah işyerinin hazırlanması akşam makinaların temizlenmesi işleriyle uğraştıklarından günde 12.14 saat çalışırlar. Herhangi ücret alıyorsa bunun bir kısmına patron tarafından el konur. Çıraklar iş yerine bağlanır. Kendilerine iş yerinde yatacak yer sağlayan çırakların zaten çok az olan ücretlerinin çoğu bu iş karşılığı kesilir, çırak adı altında çalışanlara meslek öğretilmesi zorunlu olmasına rağmen böyle bir şey sözkonusu değildir.

Bu işçiler fiilen üretimde çalışırlar fakat asgari ücret dahi almazlar.

Çoğu ya bu işin ustası olmuştur ya da bir meslek öğrenme olanağı olmadığı getir, götür işlerinde vasıfsız işçi olarak çalışmaktadır.

Bizim bu günkü talebimiz çıraklığın tümüyle kaldırılarak, en azından asgari ücretin ödendiği ve sigortanın uygulandığı meslek liselerinin ve erkek sanat okullarının yaygınlaştırılmasıdır.

Bu durumda bizlere düşen görev böylesine yoğun ve vahşi sömürü altında inletilen çırakların ekonomik demokratik çıkarlarını savunacak ve onlar arasındaki samimi öncü unsurları siyasi açıdan eğitmede bir amaç olarak kullanılacak çırak derneklerinin oluşturulmasıdır.

ARİF GENÇBAY KARAMAN

KÜÇÜMEN — Haslet Soyöz



MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

30 MAYIS

1966 Zonguldak'ta Ereğli Kömür İşletmesinin Kandilli bölgesinde çalışan 3600 işçi, iki bölge müdürünün istifası istemiyle direnişe başladı.

1968 Beş ay önce faaliyetlerini tatil eden Antakya Akiş fabrikası işçierinden bir kısmı ücretlerini almak için fabrika memurlarının fabrikaya girmelerini önlemek isteyince, olaya müdahale eden polisle aralarında çıkan çatışmada 2 polis ve 1 Teksif üyesi yaralandı.

Türk-İş'e bağlı 1750 işçi Mersin'de Çukurova Sanayi işletmesinde greve başladı.

İzmir Belediye'sinin çeşitli hizmetlerinde çalışan 600 Genel-İş üyesi işçi sözleşmeye uyulmadığı gerekçesiyle greve çıktı.

1970 İzmir'de astsubay eşleri Devlet Personel Yasasını protesto yürüyüşünde polisle yürüyüşçüler arasında çıkan çatışmada, polislerin hamile kadınları yerlerde sürüklerken, çocukları da tekmelediği bu yüzden 10 çocuk ve 7 kadının yaralandığı bildirildi.

1975 Urfa Ceylanpınar'da Devlet Üretme Çiftliği'nde çapa işlerinde çalışan 250 kadın işçi, günde 12 saat çalıştırılmalarını ve ayrıca ücretlerinin düşüklüğünü protesto için direnişe geçti.

1978 ENSAR BİNGÖL
Önceki gün Ankara'da sırtından vurularak yaralanan Ensar Bingöl, öldü.

1979 MUSTAFA KESER
Adana'da Sinanpaşa mahallesinde Mustafa Keser'e ait bir kebap salonu tarandı ve dükkan sahibi öldürüldü.

SELAMİ BAL
İstanbul Küçükköy Ülkü İlkokulu Öğretmeni ve TÖB-DER üyesi Selami Bal faşistler tarafından öldürüldü.

DÜNYA GÖZÜYLE

Olimpiyatları boykottaki çelişki

Türkkaya ATAÖV

Başbakan Demirel Türkiyeli sporcuların 1980 Moskova Olimpiyatlarına katılmamaları için Bakanlar Kurulu'nun karar aldığını açıkladı. Bu kararda, T.C.Merkez Bankası'nda dövizin beş milyon dolara kadar inmiş olması ile sporcularımızın uluslararası yarışmalardaki son başarısızlıklarının herhalde bir payı vardır. Ama gene de kararın bir siyasal yönü olduğu, daha açıkca, Amerikan çağrısına uyma yanının ağır bastığı ortadadır ve dünya kamu oyunca öyle değerlendirilecektir.

Konuya türlü açılardan bakılabilir. Burada Afganistan olayını bir kez daha tartışmayı gereksiz buluyorum. Ancak, Amerika'nın başını çektiği bu "Moskova Olimpiyatlarını boykot" girişimiyle gene aynı Batılı grubun başka bir "spor olayı"ndaki çelişkili davranışını mutlaka karşılaştırmak egrekir. Öteki "spor olayı" ırkçı, saldırgan ve işgalci Güney Afrika ile gene aynı Batılıların spor temaslarını sürdürdükleri gerçeğidir. Güney Afrika ise, hem kendi ülkesindeki siyah çoğunluğa karşı terör ve katliam uygulamakta, hem komşu Namibia topraklarını askeri işgal altında tutmakta, hem de çevresindeki bağımsız ülkelere saldırmaktadır. Önemli gerçek şudur ki, bu katliam, işgal ve saldırılar uluslararası toplum tarafından çeşitli kez saptanmıştır. Kısaca, Güney Afrika'nın saldırgan ve işgalci olduğunu gösteren ve altında Türkiye Cumhuriyeti temsilcilerinin de imzalarının bulunduğu uluslararası belgeler vardır. Örneğin, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu Güney Afrika'daki ırkçı rejimin komşu Namibia topraklarını hukuka aykırı olarak işgal etmekte olduğunu kararlaştırmıştır. Uluslararası Adalet Divanı da bu yönde açık seçik karar vermiştir. Afganistan konusunda ise, uluslararası toplumun böylebir kararı yoktur. Öte yandan, Afganistan konusunda kendine özgü girişimleri elden bırakmayan Amerika ve İngiltere gibi Batılı devletler Güney Afrika atletleriyle spor alanında temaslar yapagelmişler, bu temasların kesilmesi için alınan yeni kararlara da sırt çevirmişlerdir.

Şimdi, aynı çevreler Moskova Olimpiyatlarına boykot girişiminin bayraktarlığını yapıyorlar. İşte, çelişi buradadır, bu davranıştadır. Ama konunun temeline başkabir yönden ineçek olursak, o Batılı çevreler açısından çelişi yoktur da. Bazı Batılılar emperyalizmin ve ırkçılığın silahlı müdahale ve işgallerini kınamaya ve saldırgan fakat gerici bir rejimle spor ilişkilerini kesmeye gerek duymuyorlar. Daha önemlisi, bütün davranışları bu denli rejimleri ayakta tutabilmek için her türlü desteği verme noktasında yoğunlaşıyor. Durum bu olduğuna göre, Amerkancı çevrelerin yeni girişiminde önemli olan "müdahale" ya da "işgal " gibi ilkesel kavramlar değildir. Öyle olsaydı, aynı çevreler gene o ilkeye işgalin uluslararası toplumun açık hükümleriyle saptandığı Güney Afrika örneğinde uyarlardı. Hemen ekleyelim ki, Afganistan ve Namibia olayları arasında bir benzerlik de yoktur.

Birleşmiş Milletler Andlaşmasının metni, İnsan Hakları Evrensel Bidirisi ve gene BM'in çeşitli kararlarına karşın, Güney Afrika "apatheid" adı verilen ırkçı baskı ve sömürü kurumunu yaygınlaştırıyor. Aynı zamanda uluslararası barış ve güvenliği de tehdit eden ve bozan bu gelişme, Moskova Olimpiyatlarını boykotta birleşen bazı Batılıların aktif desteğiyle gelişip serpiliyor. Oysa, Güney Afrika'da ırk ayrımı Birleşmiş Milletler'ce, en önemli olarak 30 Kasım 1973'de, bütün kanlı boyutlarıyla, insanlığa karşı bir suç olarak kabul edilmiştir. Uluslararası toplum bu yazıda peşpeşe sayılamayacak kadaruzun bir kararlar listesiyle, Güney Afrika'daki rejimi, siyasal tutuklulara davranışından bir çeşit Nazi Getto'larını andıran "bantustan" girişimlerine, zencilerin sendikalaşmalarını yasaklayan yasalardan sporda ırk ayrımına kadar kınamış ve suçlamıştır. Dr. Christian Barnard 1967'de Cape Town'da Groote Schuur Hastanesi'nde o ünlü kalp nakli ameliyatını başarıyla yaparken, aynı saatlerde Durban'da Umlazi Köprüsü yakınlarında yaralanmış olan biri, yanlışlıkla öteki ırka ayrılmış hastane arabalarındanbiriyollandığı için olduğu yerde bırakılma sonucu ölüyordu... Ve 1960,'da Sharpeville'de, 1976'da Soweto'da binlerce savunmasız yerli polis ateşiyle öldürüldü. Birçoğu bugün de işgal

(Devamı 7. Sayfada)

Emin Değer SİA'ya ilişkin görüşlerini açıklamaya devam ediyor

SİA'nın ABD'ye tanıdığı haklar ve Türkiye açısından sakıncaları

-2-

ANKARA(DEMOKRAT)

SİA'ya ilişkin görüşlerini açıklayan Emin Değer, "Anlaşmayla ABD'ye ne gibi haklar tanındığını, Türkiye açısından ne sakıncalar taşıdığı sorusuna şu yanıtı verdi: Türkiye-ABD ilişkileri İkinci Paylaşım Savaşı sırasında başlamış ve 1947 Anlaşması ile ilk kez resmi kimliğe bürünmüştür. 1950 sonrası hükümetleri de Türkiye'yi tam anlamı ile emperyalizmin tuzağına atmışlardır. Denilebilir ki, Türkiye 30 yıldır emperyalizmin tuzağındadır. Kanımızca ABD'nin 1947 yılında sağladığı ve 1950'lerden sonra geliştirdiği yarara dayalı ilişkiler, ABD çıkarları açısından hiçbir sakınca yaratmamıştır. ABD Türkiye'de 1975'lerden önce nelerden yararlanıyorsa, 1975'lerden sonra da gizli de olsa aynı şeylerden yararlanmıştır. Bunların ABD'ye dayanan resmi açıklamaları her zaman yapılmaktadır. Yalnız 1975'den sonra ABD'nin Türk Silahlı Kuvvetleri ile olan ilişkilerinde bir gerileme olmuş idi. Kanımızca anlaşma bu gerilemeyi eski yerine oturtmayı, ondan da öte ilişkileri NATO'nun, Ortadoğu'daki gelişmeler açısından üstleneceği görevleri de kapsayacak biçimde geliştirmeyi amaçlamaktadır. Anlaşma bir temel ve üç tamamlayıcı anlaşma metni ile uygulama anlaşmalarını kapsamaktadır.

Anlaşmalarda "iki hükümet arasındaki güven ve işbirliğini artırmak amacı ile" ibaresi sık sık kullanılmakta, egemen eşitlikten söz edilmekte ve dünya barışına böylece katkıda bulunulduğu vurgulanarak barışın, yeterli bir savunma düzeyi ile sağlanabileceği ileri sürülmektedir. Temel anlasmanın giriş bölümü "... Kuzey Atlantik Andlaşması alanının güvenlik ve savunmasına ilişkin yükümlülüklerin bilinci içinde." deyimi ile önceki anlaşmalarda olmayan yeni bir kavram getirilmiştir. Bu kavramın açık anlamı şudur: ABD Türkiye'deki üsleri bu anlaşmaya dayanarak herhangi bir Ortadoğu Harekatı'nda kullanabilecektir. Bu anlaşma ABD'ye bu hakkı vermektedir. Çünkü Ortadoğu'daki gelişmeler Kuzey Atlantik Andlaşması alanının güvenlik ve savunmasını tehlikede sayacak nitelikte görülebilir NATO'nun son toplantılarında da bu konu dile getirilmiştir.

> *Temel anlaşma ABD'ye Türkiye'deki üsleri Orta Doğu'da girişebileceği harekatlarda kullanma olanağını sağlamaktadır*

> *Anlaşmalarda üs ve tesislerin Türkiye'ye ait olduğu ileri sürülürken, bir yandan da bunların devri halinde para ödenmesinden söz edilmektedir*

ABD, bu anlaşmaya dayanarak Türkiye'deki üsleri daha rahat ve kolaylıkla kullanacaktır. Bundan böyle herhangi bir Türkiye Hükümeti, üslerin ve öteki ABD teşkilatlarının kullanılmasını engelleme görüntüsü içinde olmayacaktır. Çünkü NATO Bakanlar Kurulu ya da NATO'nun yetkili organları Arap Yarımadası'ndaki, İran'daki ya da Basra Körfezi'ndeki herhangi bir olayı "Kuzey Atlantik Anlaşması alanının güvenlik ve savunması" için sakıncalı gördüğü an Türkiye bu karara uymak zorundadır. Kanımızca anlaşmanın getirdiği en ağır yükümlülük ve bağımlılık burada yatmaktadır. Ve ABD'nin Türkiye'den beklentilerinin en önemli bölümü de buradadır.

Doğal olarak ulaşılan bu nokta, gelecekteki Türkiye Cumhuriyet Hükümetlerinin ya da gerçek bir bağımsızlık için Türkiye halkının batıdan tam anlamıyla kopmasını da beraberinde getirmektedir.

Temel Anlaşmanın birinci maddesindeki hüküm geçmiş uygulamalar ve biraz sonra sunacağım bir belge ile birlikte değerlendirildiğinde daha iyi anlaşılır.

Bu hükme göre:

"Taraflar ekonomik ve sosyal gelişmelerini arttırmak için egemen eşitlik ve karşılıklı yarar temeline dayanarak işbirliğini sürdüreceklerdir" Şimdiye kadarki uygulamalar göstermiştir ki, bu karşılıklı ilişkiden Türkiye hiçbir yarar sağlayamamıştır. Eğer sağlamış olsa idi, NATO yetkilileri "Türk Silahlı Kuvvetleri'nin savaşamaz durumda olduklarını söylemezlerdi. Eğer sağlamış olsa idi, otuz yıldır yardım gören Türk ekonomisi bugünkü batağa saplanmazdı. "Egemen eşitlik" deyimlerinin de ne anlama geldiğini geçmiş uygulamalarda gördük. Johnson'un İnönü'ye yazdığı mektuptaki direktif ve ambargo olayları egemen eşitlik sözcüklerinin aldatma olduğunu göstermiştir.

Sosyal ve ekonomik ilişkilerin ise amacı, bizim resmi biryayınımızda Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü'nün "T.C.Devlet Teşkilatı Rehberi 1972" şöyle vurgulanmaktadır:

"Birleşik Amerika'daki hür müesseseleri yaşatmanın ancak bütün dünyaya şamil bir hürriyet davası içinde mümkün olabileceği inancı ile az gelişmiş memleketler halklarına kendi kaynaklarını geliştirmek, hayat standartlarını iyileştirmek ve sorumluluklarını anlamış idareler kurmalarını sağlamak üzere sağlam plan ve programlara dayanan iktisadi kalkınma için kendi kaynaklarını harekete getirme çabalarını sosyal ve iktisadi alanlarda, ABD'nin diğer görevli teşkilatı arasında, yardımda bulunmaktadır" (T.C.Devlet Teşkilatı Rehberi 1972, Sayfa 872)

Temel anlaşmanın 2.maddesindeki şu hüküm, anlaşmanın ne ölçüde ciddiyet ve gerçeğe dayandığını anlatmaya yeter. "... sağlam bir savunmanın sağlam bir ekonomiye dayandığı gerçeğini kabul ederek"

Yalnız savunma değil, bir ülkenin tüm varlığının sağlam bir ekonomiye dayandığı gerçektir. Ancak Türkiye ekonomisinin, ABD emperyalizminin tuzağında geçen otuz yıl sonra ulaştığı bugünkü durum, iflas etmiş bir ekonomi ile savunmanın hangi ölçüde sağlam olacağı gerçekten düşünülmeye değer. Şu halde diyebiliriz ki, savunmamız hiçbir zaman sağlam olmayacaktır. Ya da sağlam olmak için bir desteğe gereksinilmektedir. Bu destek de emperyalizmin desteğidir. ABD Emperyalizmi ise, desteği hangikoşullarda yapacağını yukarıya aktardığımız Devlet Teşkilatı Rehberi'nden alınmış olan AİD'nin kuruluş amacını belirleyen paragrafla bize kabul ettirmiştir.

Bize yapılacak yardımın amacı bellidir: Birleşik Amerika'daki hür müesseseleri yaşatmak.

Birleşik Amerika'daki hür müesseseleri yaşatmak için, Türkiye'de "... sorumluluklarını anlamış idarelerkurulmasını sağlamak... gerekir" Bu sorumluluğun kime ve nereye karşı olacağı bellidir. Amaç Birleşik Amerika'daki hür müesseseleri yaşatmaktır. Yani tekelleri yaşatmaktır. Emperyalizmin tekelleşme döneminde tekellere yardımcı olmaktır.

Anlaşmanın 3. maddesi "... iki hükümet arasındaki karşılıklı güvenlik işbirliğinin güçlendirilmesi amacı ile. Birleşik Devletler Hükümeti.. savunma malzemesi hizmetleri ve eğitimi sağlamak için elinden gelen her türlü çabayı gösterecektir" hükmünün gerçek anlamı ile değerlendirilmesi şöyle olabilir: Bu hüküm gayrı ciddidir. Çağımızda **her şeyin** nasıl ve hangi **yöntemle yapıla**cağının **saptanması** yapılırken, "bir ülkenin savunması ile ilgili bir konuda elinden gelen gayreti gösterecektir" şeklindeki bir sözleşme hükmünün başka türlü nitelenmesine olanak yoktur.

Yani Türkiye Cumhuriyeti Birleşik Amerika Devletleri'nden, "Benim savunmam için şunlar şunlar gereklidir" diyecek. ABD, geçmişte olduğu gibi bu kez de "Ben seni çok seviyorum dostum, sen şöyle aslansın, böyle kaplansın ama, çabama karşın sonuç alamıyorsam kusur bende değil, Ben sözleşmenin hükmü gereği elimden gelen çabayı gösteriyorum" diyecektir. Sözleşme işte böylesine çok önemli konuda ciddiyetten uzak hükümler taşımaktadır.(*)

"... yardım sağlamak üzere elinden gelen her türlü gayreti göstermeyi taahhüt eder" ibaresi bir nolu tamamlayıcı anlaşmanın 1. maddesinde de vardır. Yukarda da değindiğimiz gibi bunun anlamı açıktır. ABD istediği zazan, istediği kadar ve kendi istediği şeyleri verecektir. Vermek istemedikleri için tekrar "elimden gelen çabayı gösteriyorum ama, olmuyor" diyecektir. Böylesine gayrı ciddi ibareler bulunan sözleşmenin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin onayından geçmemesi gerekir.

Biz TBMM'deki parlamenterlerin, ulusalonurunaindirilen bu şamardan ders alacakları inancındayız.

Sözleşmelerdeki en ilginç ve komik ya da gayri ciddi deyimlerden birisi de şudur: "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ABD Hükümeti'nin belirli Türk Silahlı Kuvvetleri Tesislerinde müşterek savunma tedbirlerine katılmasına izin verir"

Bu, gerçek anlamda büyük bir aldatmacadır. Bir milletin onuru ile alay etmedir. Herkes bilmektedir ki, Türkiye'deki üs ve tesisler ABD kuruluşlarıdır. Bunun da ötesinde sözleşmenin öteki hükümleri ile bu hüküm tam bir çelişki halindedir. Şimdi bunları saptayalım.

3 numaralı tamamlayıcı anlaşmanın tümü incelendiğinde şu sonuçlar çıkar:

Tesisler ve üsler ABD'nindir.Neden mi? Eğer bunlar Türkiye Cumhuriyetinin iseler ve biz onlara kullanmak için izin veriyorsak, sözleşme sonunda ya da sözleşmenin bozulması halinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine verilmesi söz konusu olan kullanma hakkı nedir? 3 numaralı tamamlayıcı sözleşmenin, 7. maddesinin 2 numaralı paragrafı "Bu tür taşınmaz malların Birleşik Devletler tarafından kullanımının sona ermesine müteakip kullanım hakkı Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine geçecek ve eğer varsa bakiye değeri, geçmiş uygulamalar dikkate alınarak karşılıklı mutabakat ile tespit edilecektir..." Yani ABD kullandığı araç ve gereci Türkiye Hükümeti'ne satacaktır. Bundan önceki sözleşmelerde bu hüküm daha açıktı. Bu kez biçimsel bir davranışla, özde bu tesisler ve mallar Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinindir de, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, ABD Hükümeti'ne kullanma hakkı lütfetmiştir. Böyle bir izlenim verilmek istenmiştir.

Yalnız araç ve gereçle kalmıyor parası ödenecek konular. Aynı maddenin son cümlesi şöyledir: "söz konusu mallara, temel tesisat sistemleri ve binalara sürekli olarak eklenmiş veya verleştirilmiş diğer sabit eşya da dahil olacaktır"

Şimdi sormak gerekir. Bu tesisat Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin değil miydi? Biz kullanma hakkını ABD ye vermemiş miydik? O halde hangi nedenle sözleşme sonunda bu malzemeyi parasını ödeyerek bize devrediyorlar. Evet bu soru sorulmalı ve yanıtı alınmadan da bu sözleşme parlamentodan geçmemelidir.

Üç numaralı anlasmanın 9.maddesi, NATO Savunma Planları amaçları doğrultusunda İncirlik ve "söz konusu faaliyetlere hizmet eden muayyen sivil ve askeri hava alanlarınınkullanma hakkını da kapsamaktadır" Yine bu faaliyetlerle ilgili olarak gemilerin Türkiye'nin herhangi bir limanına (hükümetin izin vereceği) girme hakkını da tanımaktadır.

YARIN UYGULAMA ANLASMASININ NİTELİĞİ

EKONOMİ

Kamuya ait projelerin dış finansmanı için 1980'e kadar 5,4 milyar dolarlık kredi sağlandı

● *1979 yılında sağlanan ticari krediler ve hükümet kredilerinde 1978'e göre % 80 dolayında azalma olurken, uluslararası kuruluşlardan alınan dış proje kredileri %155 oranında artış kaydetti*

ANKARA(ANKA)

Kamuya ait projelerin dış finansmanı için çeşitli ülke ve kuruluşlardan 1980 yılı başına kadar toplam 5.6 milyar dolar tutarında kredi sağlandığı belirlendi. 1977 yılında 3.8 milyar dolar, 1978 yılında 830 milyon dolar, 1979 yılında 776.2 milyon dolar tutarında proje kredisi sağlanmasıyla, toplam hükümet kredilerinde 1978 yılına göre % 80 dolayında azalma gözlenirken; uluslararası kuruluşlardan alınan dış proje kredilerinde % 155 oranında bir artış meydana geldiği saptandı.

1978 yılında 310.9 milyon dolarlık ticari kredi ve 257.4 milyon dolarlık hükümet kredisi sağlanmasına karşılık, 1979'da ticari krediler 46.2 milyon dolar, hükümet kredileri de 53 milyon dolar düzeyinde kaldı 1978 yılında uluslararası kuruluşlardan 261.7 milyon dolarlık proje kredisi alınmışken, 1979 yılında bu rakam 667 milyon doları buldu.

Tarımda dış kredi kullanımına konu olan 16 proje için sağlanan toplam kredilerin % 58'ine eşdeğerdeki 252.7 milyon dolarlık bölümü kullanılmış bulunuyor. Sanayi kesiminde 27 kamu projesi için 1979 yılı sonuna kadar 1.5 milyar dolarlık dış kredi kullanıldığı ve sanayi kamu projelerinin halen 336.7 milyon dolarlık dış finansman açığının bulunduğu bildirildi.

Kamuya ait enerji projelerinde de, alınan 1 milyar 808 milyon dolarlık kredinin 1 milyar 277 milyon dolarlık kesimi kullanıldı. TEK ve DSİ tarafından yürütülen projelerin dış finansman açığı 1.5 milyon doları aşmakta.

Dış finansman katkısı 208.3 milyon dolar olan ulaşım projelerinde 1979 yılı gerçekleşme tahmini 110 milyon dolardır. Sağlanan kredilerin 20 milyon doları aşkın bölümü işlerliğe kavuşmadı. Bu arada ulaştırma projelerinde 24.1 milyon dolarlık dış finansman açığı bulunduğu öğrenildi.

Gübre kullanımında geçen yıla göre 600 bin ton dolayında azalma oldu

ANKARA(ANKA)

1980 Ocak ayı içinde yapılan zamlarla gübre fiyatlarının 6 katı dolayında yükseltilmesinin, gübre kulllanımında geçen yıla göre 600 bin ton dolaylarında bir azalmaya yol açtığı, bunun sonucu olarak tarımsal üretimin düşmesinin kaçınılmaz olduğu belirtildi.

Edinilen bilgilere göre, geçen yılın ilkbahar döneminde 2.01 milyon tonluk gübre satışının yapılmasına karşın, bu yılın aynı döneminde en iyi ihtimalle 1.5 milyon tonluk bir gübre satışı bekleniyor. Böylece, gübre kullanımında geçen yıla göre 600 bin ton dolaylarında bir azalma olduğu ortaya çıkıyor.

Gübre üretim ve ithalat programlarının düşük gerçekleşmesi sonucu meydana gelen açığa karşın, gübre sıkıntısının büyük boyutlara ulaşmamasının nedeni çiftçinin elindeki imkanların barınma, beslenme, toprağı ekime hazırlama, mazot, tohum gibi en hayati ihtiyaçlarının karşılanmasında kullanılması gösteriliyor. Bu durumun ise, verim artışında en etkili bir girdi olan gübre kullanımını ikinci plana ittiği kaydediliyor.

GÖSTERGE

İktidarın yutturmacaları

Arslan Başer KAFAOĞLU

İktidarın yoğun propagandası herşeyi güllük gülistanlık gösteriyor. Oysa Türkiye 1946 ve 1954'ten beri üretim ve halk refahı açısından en berbat yılını yaşıyor. Bunu somut oranlar ve sayılarla anlatmaya çalışalım.

Herşeyden evvel Demirel fiyat endekslerinde artış hızının yavaşlayışını bu "iyi gidişin" ilk kanıtı olarak veriyor Oysa bu endekslerin iktidara göre düzeldiğini ve bir parti iktidardan düşünce yerine gelen partinin eldeki ilk ay rakamlarını derhal yükselttiklerini işin içinde olan herkes bilir. Nitekim CHP'nin son iktidar aylarında (Temmuz, Ağustos, Eylül, 1979) toptan eşya fiyat endeksleri yüzde 3'lerde seyrederken, Ekim'de (AP'li Ticaret Bakanlığının düzenlediği ilk endekste) birden yüzde 5.1'e ve Kasım'da yüzde 7.9'a fırlamıştır. Aralık ayında —ki geçen yılın en sıkıntılı ayıdır— "biz geldik fiyatları düşürdük" diye bilmek için, yüzde 4.2'ye indirilmiştir. Bu husus AP'nin her iktidara gelişinde yapılır. Bunu böylece hallettikten sonra gelelim Ocaktan bu yana olanlara... Ocak'ta, devalüasyon ve zamlar ay sonunda yapılmasına karşın toptan eşya fiyatları yüzde 11.2 artmıştır. Şubatta ise yüzde 29.3'tür. Bu iki aydan sonra Mart ayında yüzde 4.4 olarak gösterilen bir fiyat artışı karşısındayız. Bundan sonra Nisan fiyat artışı gayrı resmi olarak yüzde 2.3 ilan edilmiştir. Demirel bunu sağlıklı bir gelişme olarak alıyor. Oysa sağlıkla hiç ilgisi yok. Neden?

1)Zaten hiçbir enflasyonda bir ayda fiyatlar % 30'a yakın artmışken, yüksek bir enflasyon oranı beklenemez. Neden? Çünkü yüksek bir enflasyon oranı alım gücünü harabetmiştir. Nereden belli? Kritik mallarda bu üç ayda hiç de mutat olmayan biçimde % 18'i aşan üretim eksilişinden, inşaatların (sosyal konutların) duruşundan.

2)Kaldı ki % 4.4'lük fiyat yükselişi de sevinilecek bir şey değil. Geçen yıl devalüasyon bekleyişleri içinde bu artışın % 5.1 iken 1978 de yine bir devalüasyon ayı olmasına karşın aynen % 4.4 idi.

Nisan ayı 1979, ise devalüasyon kararının ilanı (ön ilan) idi o nedenle % 7.8oranında bir fiyat artışı olmuştu 1978'de fiyat artışı nisan'da devalüasyonuizleyen ay olduğu halde yüzde 3.5'tu. Şunu demek istiyoruz: Büyük fiyat artışlarını, daima düşük fiyat artışları izler ve daha önemlisi Mart-Nisan ayları zaten fiyat artışlarnın ılımlı olduğu aylardır.

3)1980'in ilk dört ayı Türkiye tarihinin dış ticaretinin en yüksek olduğu aydır. Dış ticaret fazla mal geldikçe iktidarın hüneri olmadan fiyatların düşmesi gerekir. Oysa düşme şurda dursun fiyat artışları sürmekte.

Özetlersek iktidar 1 milyon doları aşan dış ticaret açığına, üretimin gerilemesine (bu kadar ağır maliyetlere) karşın fiyat artışını durduramamıştır ve yine de övünmektedir. Bunu iktidar açısından, brüt ücret olarak görürüz. Ama asıl ücret, dış ödemelerdeki feci durumun gözden kaçırılmasıdır. Hele Maliye Bakanlığı'nın "ücret ve ihracat" artıyor şeklindeki beyanatı tam bir skandaldır. Yapılan devalüasyona karşın 1980 yılının ilk 4 ayında 1978 yılının ilk üç ayına göre, işçi ve dış alımdan elde edilen döviz fazlası, 250 milyon dolardır. Dolar 25 lira iken elde edilen döviz, dolar 73.5 liraya çıkartıldığı halde sadece yüzde 9, dışalım ise % 100 artmıştır. Nisan'da geçen yıldan daha az işçi dövizi gelmiştir. Ve bu son derece kötü durumu hükümet halktan saklamakta, "refaha gitmekteyiz" diyebilmektedir. Geçen yıl Mayıs ayında 639.3 milyon dolarlık işçi dövizi gelmişti. Bu yıl Mayıs ayında gelecek döviz bunun en az 450 milyon dolar gerisinde kalacağa benzer. Yani beş ay sonra döviz gelirlerimiz hele sinek avlayan turizm sektörü de göz önüne alınırsa önemli bölümde azalırken, gelen OPEC zamlarıyla birlikte döviz giderleri git gide artmaktadır. Bu iktidar bunu da halka "iyiye gidiş" olarak sunmaktadır.

Aslında halk bugün çarşıda, pazarda olmasa, bu taktik, başarı da sağlayacaktır. Bu başarının nedeni de (eğer gerçekleşseydi) CHP'nin ideolojik yenilgisinde de aranabilirdi. Geçen gün Sheraton Otelinde bir konuşma yapan CHP'li eski bir bakan, bu önlemleri bugünkü düzende tutarlı bulduğunu ima etmişti. Aslında. bu önlemler bugünkü düzende de tutarlı değildir. Bir tek şekilde tutarlı olabilir: Şili Maliye Bakanı'nın dediği gibi, milli gelir artarken işçi gelirleri azalırsa. Bunun için de gerçekten Güney Amerika modeli gereklidir. CHP propagandasının her döneminde her ağızdan bu tutarlılık dairesinde olmadıkça Demirel iktidarının yutturmacaları sürecektir.

Üretim azalmaktadır. Devlet istatistiklerine göre, tüketim de azalmaktadır.Bizim mahallenin bakkalına geçen gün peynir alırken sordum: "Nasıl İsmet, bu fiyatla peynir satabiliyor musun?", "hiç sorma abi" dedi "geçen yıl haftada 5-8 teneke peynir satıyordum. Şimdi iki teneke peyniri zor satıyorum."Halkı acıya, yoksulluğa yönelterek, ülkeyi düzelteceklerini sanıyorlar. Öte yandan komprador sınıfın tüketimi azalacağına artıyor. Bu ülkeyi yeni gelir bozukluklarına o da başka üretim dengesizliklerine sokacaktır. Bunun doğuracağı halk patlamalarına Güney Amerika faşizminin bile karşı gelemediğini de hep görüyoruz, biliyoruz... Hatta CHP gibi kösteklere karşın...

GÜNÜN GÖZLEMİ

Yeniden umut olmanın yolları

Ergin ATASÜ

Siyasal partiler yönetime gelmeyi amaçlarlar. Bu doğal bir istemdir. Yönetimin yollarını açmak için seçmene selam göndermenin yolları vardır. Vaadlarla, yapılabilecek olanlar arasında fazla aykırılık olmamasına özen göstermek gerekir. Aksi durumlarda seçmenin hayal kırıklığı yönetimin yollarını uzun bir süre o partiye kapatabilir. CHP'de herhangi bir siyasi parti gibi bu yöntemi denemiştir. 1973 yılından başlıyarak halka verilen sözlere göz atacak olursak yönetime gelmek için söylenenlerin oldukça ileri laflar olduğu dikkati çeker. "Toprak işleyenin, su kullananın".sloganı başlı başına gönülleri alevlendirmiş, CHP'ye yirmibeş yıldır görmediği sayıda oy birikimi sağlamıştı. Ama yönetim sürecinin başlamasından sonra CHP'nin yönetim anlayışı umutları kısa sürede umutsuzluğa dönüştürdü. Beklentilerin gerçekleşmesi şöyle dursun, ilericileri hedef alarak sürdürülen cinayet eylemleri bile hızlarından bir şey kaybetmedi. Hükümetin bu olaylara yaklaşımı, göstermelik bir tarafsızlık anlayışı içinde olaylara seyirci kalmaktan ibaret oldu. Yani yönetime gelmek için söylenenlerle, yapılanlar arasında öyle aykırılıklar ortaya çıktı ki 1979 ara seçimlerinde CHP seçmenlerinden beklemediği bir tokat yedi.

1979 seçimlerinden sonra CHP için yeniden iktidar olmanın yöntemlerini aramak güncel sorun halini aldı. Tekrar aynı sloganlarla halkın karşısına çıkmanın bir yararının olmayacağı belliydi. Aldanan bir kez aldanırdı. Tek olumluluk CHP ve alternatif olarak gelen yönetimin ekonomik ve siyasal baskıları son kerteye çıkarmasıydı. Bu baskı ve zulüm altında inim inim inleyen halk daha önce kandırıldığını unutacak, şerrin karşısında bir ehven-i şer arayacaktı. İşte Sayın CHP Genel Başkanı'nın dört elle sarıldığı ve kendisine gelecekte yönetimin yollarını açacağını sandığı yeni politika bu olmalıydı. Şimdi CHP halk karşısında bu son buluşunun tadını çıkarmaktadır. Bu konuda haklılığımızı kanıtlayacak belirtileri sıralayalım.

1- Muhalefet görevini yerine getirmemek

2- Parti içi eleştiri kapısını kapatmak

3- Sağ teröre de karşıyız-sol teröre de karşıyız teranesiyle parti tabanını bugünkü mücadelenin dışında tutacağını sanmak.

4- Ufak bir çalışmayla tekrar yönetime gelme yollarını arayacağına,Erbakan'ınkine benzer bir yaklaşımla kendisine oy vermeyenleri adeta cezalandırmak.

5- Cumhurbaşkanı seçiminde partisinden çıkan adayı bilerek desteklememek

6- Anayasa değişimi girişimlerini hafife almak.

Yukarıda saydığımız cinfikirlilikler CHP Genel Başkanı'nın herkezi kör ve sersem sanması sonucu uyguladığı yeni politikasıdır. Bu başarılı çalışma döneminden sonra yapılacak tek şey oturup yeni seçim gününü beklemekten ibarettir. İşte o gün haddi iyice bildirilmiş olan halk, yanan tabanının acısıyla oy sandıklarını CHP'ye yönelik oylarla dolduracaktır.

Bu yeni politikayı hayranlıkla izlememek mümkün mü? İnsan batı terbiyesiyle yetişmiş, batı kültürünü özümlemiş bir ilerici parti başkanından ancak böyle bir insan sevgisi gösterisi bekleyebilir. Batı kültürüyle şark zekası birleşince ortaya çıkan tabloya dost da, düşman da hayran olacaktır. CHP için umutsuzluğu umuda döndürmenin başka yolu da kalmadı galiba...

Ürünlerinin yok pahasına ellerinden çıktığını söyleyen Silvanlı tütün üreticileri

TÜTÜN TOHUMU VE GEREKLİ GÜBRENİN DEVLET ELİYLE SAĞLANMASINI, DEVLETİN FAİZSİZ KREDİ VERMESİNİ, ÜRETİCİNİN AĞA-TEFECİ-TÜCCAR ÜÇLÜSÜNÜN SÖMÜRÜSÜNDEN KURTULMASINI İSTİYOR



Üreticiler, tütüne biçilen değerin az olduğunu bu gidişle kaçakçılıktan yakalanmamak için tütün ekiminden vazgeçeceklerini söylediler.

'Taban fiyatını üreticiler belirlemeli'



Silvanlı tütün üreticileri: "Türlü zorluklarla ürettiğimiz tütünümüz yok pahasına elimizden çıkıyor. Yıllardan beri süre giden bu sömürüye artık son verilmelidir."

SİLVAN - DİYARBAKIR(DEMOKRAT)

Tütüne verilen fiyatı az bulan Silvanlı tütün üreticileri, "türlü zorluklarla ürettiğimiz tütünümüz yok pahasına elimizden çıkıyor. Yıllardan beri süre giden bu sömürüye artık son verilmelidir" dediler.

Diyarbakır bölgesinde, bu yıl piyasanın 120 lira başfiyatla açılmasına karşın, ellerindeki tütüne 60-100 lira arasında değer biçildiğini belirten üreticiler, bu gidişle kaçakçılıktan yakalanmamak için tütün ekiminden vazgeçeceklerini söylediler.

Silvanlı üreticiler, bu konudaki istemlerini şöyle dile getirdiler.

"Tütünün tohumu ve gerekli gübre devlet eliyle üreticilere ucuz fiyattan sağlanmalıdır. Tütün taban fiyatını, tütün üreticilerinin kendileri belirlemelidir. Tütün emekçilerine sosyal güvence verilmelidir. Devlet, tütün üreticilerine faizsiz kredi vermelidir. Üretimi teşvik edici önlemler alınmalı, tütün üreticisini sömüren ağa-tefeci-tüccar üçlüsü saf dışı edilmelidir."

EDİRNE EĞİTİM ENSTİTÜSÜNDE, SINAV SORULARININ FAŞİSTLERE VERİLDİĞİ İDDİA EDİLDİ

EDİRNE (DEMOKRAT)

Edirne Eğitim Enstitüsü'nde 3 yıllık öğrenim gören öğrencilerin sınavlarında yolsuzluk yapıldığı, sınav sorularının önceden faşistlere verildiği, ilerici ve devrimci öğrencilerin Milli Eğitim Bakanlığı Müfettişleri'ne dilekçeyle başvurarak, olaya el konulması ve sınavların iptal edilmesini istedikleri bildirildi.

Okulda Analiz, Analitik, Anatomi ve Devrim Tarihi vb. derslerin öğretmenlerinin sınavlarda ayırtman olarak görevlendirilmediği, onların yerine dersin öğretmeni olmayan ÜLKÜ-BİR yöneticisi ve üyelerinin görevlendirildiği, böylece ilerici-devrimci öğrencilerin sorulara vereceği yanıtlarda saptanarak, mezun olmalarının engellenmek istendiği öne sürüldü.

Enstitü'deki bu uygulamanın öğrenciler arasında sert tepkilere yolaçtığı ve Bakanlık yetkililerinden duruma müdahale etmelerinin ve önlem almalarının istendiği kaydedildi.



Gittikçe artan faşist saldırılara hedef olan Yalçınkaya halkı, mahallelerine saldıran faşistleri kovaladı.

ANKARA, YALÇINKAYA'DA HALK FAŞİSTLERİ MAHALLEDEN KOVALADI

ANKARA (DEMOKRAT)

Ankara'nın yoksul gecekondu semtlerinden biri olan Etlik Yalçınkaya mahallesi, AP azınlık hükümetinin iş başına gelmesinden sonra gitgide artan faşist saldırılara hedef oldu. Son olarak, 25 Mayıs 1980 pazar günü saat 17 dolayında mahalleye saldıran silahlı bir grup faşist, halkın sokaklara dökülmesi sonucunda taş ve sopalarla kovalandı.

FAŞİZM ,BİN İMZALI DİLEKÇEYLE CUMHURBAŞKANI'NA ŞİKAYET EDİLDİ

ANKARA (DEMOKRAT)

Yozgat'ın Bahadırlı ilçesi halkından bin kişilik bir grup Cumhurbaşkanı'na Yozgat'taki faşist terörü şikayet etti.

Cumhurbaşkanvekili İhsan Sabri Çağlayangil'e önceki gün bu konuda gönderilen mektupta, Yozgat'taki baskı ve katliamların kaynağının çevrede üstlenmiş olan MHP ve ÜGD'liler olduğu hatırlatılarak yardım istendi.

"Kartaltepe, Ümraniye'ye benzetilmesin"



Bakırköy Belediyesi tarafından, gecekondu ıslah bölgesi olarak belirlenen, Bakırköy-Kartaltepe mevkiindeki gecekonduların yıktırılmak istenmesi üzerine halk bir protesto gösterisi yaptı. Evleri yıkılmak istenenler şöyle diyor: "Bir zamanlar vatandaşı aç ve açıkta bırakmayacağız şeklinde nutuk atanlar, şimdi bizleri aç ve açıkta bırakmak istiyorlar".

Gecekondularının yıkımını engellemek için gösteri yaptılar

HABER MERKEZİ

Bakırköy Belediyesi tarafından gecekondu ıslah bölgesi olarak belirlenen Bakırköy-Kartaltepe mevkiinde gecekonduların yıktırılmak istenmesi üzerine halk protesto gösterisi yaptı.

Edindiğimiz bilgilere göre, Kartaltepe gecekondu mahallesinin kurulduğu arazi hazine tarafından Bakırköy Belediyesi'ne devredildi. 1966 yılında belediyece yapılan inceleme ve tespitlerden sonra da bu bölge gecekondu ıslah bölgesi olarak belirlendi ve arazinin kamulaştırılmasına karar verildi.

Bu işlem sırasında, arazi üzerinde çeşitli kişilere ait gecekonduların bulunduğu saptandı, İstanbul Kadastro Komisyonu tarafından düzenlenen haritada gecekondular ve sahipleri gösterilerek tapu sicil kütüğünde açıklaması yapıldı. Açıklamada arazi üzerindeki gecekonduların kamulaştırma kararının alınmasından çok önceleri inşa edildiği belirtildi. Bu durum, topograf bürosunun çektiği hava fotoğrafları ve yerinde yapılan incelemelerden sonra kesinlik kazandı. Topograf A.Kanıtürk tarafından düzenlenen 10.8.1977 günlü tutanak ve krokide de arizinin gecekondu ıslah bölgesi içinde kaldığı saptandı.

Kartaltepe gecekondu mahallesi halkının verdiği bilgiye göre, belediye, kamulaştırdığı arazi üzerindeki gecekondulara tapu vereceğini bildirdi. Dah sonra, belediyenin arazinin bir bölümünü bazı kişilere sattığı haberi duyulunca, gecekondu sahipleri belediyeden tapu isteminde bulundular. Ancak belediye bu işlemi gerçekleştirmedi. Bu nedenle gecekondu halkı, evlerinin yıkılması ve sokağa atılma tehlikesiyle karşı karşıya kaldı.

Nitekim, Musa Kazım Alanyalı, Saadettin Alanya, Semiha Öner, Bedia Bütün, Suat Öner ve Nerrin Alpdoğan adlı kişiler gösterdikleri tapuyla, gecekonduların kurulu bulunduğu arazinin kendilerinin ortaklaşa mülkiyetinde olduğunu iddia ederek, Bakırköy 2. Sulh Hukuk Hakimliğine başvurmaları üzerine, mahkemece gecekonduların yıkılması kararı alındı ve gecekondu sakinlerine evleri boşaltmaları için 15 gün mühlet verildi.

Bakırköy, Kartaltepe gecekondu mahallesi halkı, Bakırköy 2. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin almış olduğu kararı protesto ederek şunları söylediler:

"Bir zamanlar vatandaşı aç ve açıkta bırakmayacağız şeklinde nutuk atanlar, şimdi bizleri aç ve açıktabırakmak istiyorlar. Biz evlerimizi çeşitli zorluklar altında yaptırdık. İskan hakkı aldık ve elektrik, su getirttik, kanalizasyon yaptırdık. Şimdi ise, evlerimizin kurulu olduğu araziye, birkaç kişi tapuları olduğunu ileri sürerek sahip çıkmak istiyor. Biz gecekondularımızın yıkılmasına sonuna dek karşı çıkacağız ve bu doğrultuda tüm yasal yollara başvuracağız. Bunlardan da bir sonuç alamazsak, canımız pahasına da olsa evlerimizi koruyacağız ve yıkılmasına izin vermeyeceğiz. Ancak, buranın ikinci bir Ümraniye olmasını istemiyoruz".

Askeri Savcılığın "soruşturmaya gerek yok" kararına rağmen

Erzincan Valisi açığa alınan öğretmenleri göreve başlatmıyor

YURT HABERLERİ SERVİSİ

Erzincan'da 24 Aralık eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle açığa alınan 46 öğretmen açıktaki yasal sürelerini doldurdukları halde Vali Yücel Bölgen tarafından göreve döndürülmediler. Bu arada askeri savcılığın 'haklarında soruşturmaya gerek yok' kararına rağmen valinin tutumunu sürdürdüğü ve öğretmenleri göreve başlatmadığı bildirildi.

Erzincan ve Sivas İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı 1980/122 esas ve 1980/1 no.lu kararıyla, 24 Aralık eyleminden sonra açığa alınan öğretmenlerden, Nursel Çeliktel, Füsun Yaşar, Çağatay ve Suna Kentkuran hakkında soruşturmaya gerek olmadığını belirtti... Bu arada, 24 aralık eylemi dolayısıyla açığa alınan öğretmenlerden Töb-Der eski bölge temsilcisi İlbeyi Yılmaz Danıştay'dan yürütmeyi durdurma kararı aldı ve eski çalıştığı okulda göreve başladı...

24 Aralık eylemi nedeniyle Erzincan'da 46 öğretmen açığa alınmıştı...

YSE-İş Malatya şube başkanı işten çıkarıldı

YSE-İŞ Sendikası Malatya Şube Başkanı Yusuf Tüfekçi, 3 gün üst üste işe gelmediği gerekçesiyle 18 yıldan bu yana çalıştığı YSE'deki işinden çıkarıldı.

Yusuf Tüfekçi, hastalığı nedeniyle işe gelemediğini savunarak şunları söyledi:

'Hasta olarak evde 3 gün yattım. Evde benden başka kimse olmadığından işyerine haber veremedim. Daha sonra iş aktimin feshedildiğini öğrendim. 18 yıllık emeğimi hiçe sayarak sokağa attılar. Kendi yandaşları günlerce işyerine uğramadığı halde, onlar için bir şey yapılmıyor."

YSE-İŞ Malatya Şube Başkanı bugüne kadar 9 YSE-İŞ şube başkanı ve 1175 kadrolu işçinin işine son verildiğini, mevsimlik işçilerle birlikte bu sayının 13 bin 175'e ulaştığını kaydederek, "YSE iş yerlerindeki işçi kıyımlarının nedeni bağlı bulunduğumuz TÜRK-İŞ Federasyonu yöneticilerinin izlediği teslimiyetçi politikadır" dedi.

ÇARŞAMBA'DA HALK, DEVRİMCİ ÖĞRETMENLERİN SÜRÜLMESİNİ ÖNLEMEK İÇİN İMZA TOPLUYOR

ÇARŞAMBA (DEMOKRAT)

Çarşamba'da 10 devrimci öğretmenin sürülmesi üzerine atama kararının iptal edilmesi için halk tarafından imza kampanyası açıldı. 5 bin kişinin katıldığı kampanyanın halen sürdüğü öğrenildi. Ayrıca, öğrenci velilerinden oluşan bir heyet, İlçe Kaymakamı ve Samsun Valisi ile görüşerek, sürgünler yapılmakla okullardaki huzurun bozulmak istendiğini bildirdiler.

Görevlerine iade edilen öğretmenler yeniden açığa alındı

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 24 Aralık eylemine katıldıkları gerekçesiyle görevlerinden alınan ve daha sonra görevlerine döndürülen öğretmenlerden bir bölümünün tekrar açığa alındıkları öğrenildi.

5 Mayıs günü Gülveren Lisesi'nin 6 öğretmenine gönderilen yazılarda, haklarında sürdürülen adli işlem sonuçlanıncaya kadar görevlerinden uzaklaştırıldıkları bildirildi.

Açığa alınma yazılarını tebellüğ eden öğretmenlerin okulu terketmesinden sonra teneffüse çıkan öğrencilere 06 AA 685 plakalı minibüsten inen toplum polislerinin saldırdığı bildirildi. Biri ağır olmak üzere 15 öğrencinin yaralandığı saldırıda, polislerin lise müdür vekili ve başyardımcısına, 'Bu işleri hep siz öğretmenler yapıyorsunuz' 'Bu okulda milliyetçiler okuyacak', 'Sizin hepinizi süreceğiz' dedikleri ileri sürüldü.

TARSUS'TA 300 SANDIK İŞÇİSİ İŞİ BIRAKTI

TARSUS–MERSİN (DEMOKRAT)

Tarsus'da sandık imal eden atölyelerde çalışan 300'e yakın sandık işçisinin işverenin hızarcılarla ücret konusunda anlaşmazlığa düşmesi üzerine işi bıraktıkları bildirildi.

İşverenin verdiği ücreti az bulan işçiler, istekleri kabul edilinceye kadar sandık imalatı yapmayacaklarını açıklarken, üyesi bulundukları Hızarcılar Sendikası'nın da haklarını yeterince savunmadığını ileri sürdüler.

İşçiler, sendikanın bu tutumu karşısında yeniden devrimci bir sendikada örgütleneceklerini açıkladılar.

İşçiler, şimdiye kadar 3 liradan çaktıkları bir sandık için 4 lira istediklerini söylediler.

ACIPAYAM KARAKOLUNDA İŞKENCE YAPILDIĞI ÖNE SÜRÜLDÜ

DENİZLİ (DEMOKRAT)

Denizli'nin Acıpayam ilçesinde çeşitli gerekçelerle gözaltına alınan ilerici, yurtsever kişilere Acıpayam İlçe Karakolu'nda ve Denizli Emniyet Müdürlüğü'nde polis tarafından sürekli işkence yapıldığı bildirildi.

Son olarak gözaltına alınanlardan Meviut Atılgan adlı yurttaşın gördüğü işkence sonucu dişlerinin kırıldığı; Hüseyin Fındık, Zafer Kış, Encüment Dorum ve Niyazi Yaya'nın polis karakolunda kıyasıya dövüldükleri ve baskı altında verdikleri ifadeleri savcılıkta tekrarlamayı kabul etmedikleri için Denizli Emniyetine götürülerek orada ayrıca işkenceye tabi tutuldukları öne sürüldü.

Bu arada, CHP Denizli Milletvekili Adnan Keskin Devlet Bakanı ve İçişleri Bakanvekili Orhan Eren'e bir telgraf göndererek, Acıpayam'da estirilen devlet terörüne son verilmesini istedi.

YURDUN ÇEŞİTLİ YERLERİNDE

Faşistler saldırdı halk karşı koydu

HABER MERKEZİ

MHP Genel Başkan Yardımcısı Gün Sazak'ın öldürülmesi olayını fırsat bilen faşistlerin yurdun çeşitli yerlerinde önceki gün başlattıkları saldırılar dün de sürdü. halka yurdun çeşitli yerlerinde saldıran faşistler esnafı kepenk kapatmaya, öğrencileri okulları boşaltmaya zorladılar. ilericilere ve devrimcilere ait işyerlerine saldıran faşistler kendilerine karşı koyan halkla yer yer çatıştılar. Olaylara sonradan müdahale eden güvenlik kuvvetlerinin bazı yerlerde faşistlere karşı koyan halktan çok sayıda kişiyi gözaltına aldıkları bildirildi.

Demokrat Haber Merkezine ulaşan bilgilere göre olaylar şöyle gelişti:

KONYA

Mengene Caddesinde üç inşaat işçisinin kaldıkları eve baskın yapan faşistler işçilerden ikisini öldürdü, birini de ağır şekilde yaraladılar. Gece yarısı işçilerin kaldıkları eve baskın yapan faşistler kapıyı kırarak içerde uyumakta olan Nuri Enver ve Seyit Ali Yıldız'ın üzerine yaylım ateşi açtılar.Olay sırasında Enver ve Nuri Yıldız adlı amca çocukları olan işçiler öldüler. Seyit Ali Yıldız ise ağırşekilde yaralanarak Konya Devlet Hastanesine kaldırıldı.

Karaman Ticaret Lisesi Müdürü Muhittin Özer'in evi sabaha karşı silahla tarandı. Olayda can kaybı olmadı Çumra ilçesinde ise faşistler CHP Çumra İlçe Binası'nı yakmak istediler. Ancak yangın zamanında farkedilerek söndürüldü. Saldırgan faşist gruplarla halk arasında yer yer çatışmalar çıkması ile durum gerginleşti. Çumra Kaymakamlığınca bir gece için sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Tüm okullar , pazartesi gününe kadar tatil edildi.

Konya merkezinde Belediyeler Birliği binası faşistlerin saldırısına uğradı. Belediyeler Birliği binasını basan faşistler Birlik Sekreteri'nin başına taşla vurarak yaraladılar. Basılan Belediyeler Birliği binasında yaklaşık 200 bin liralık hasar meydana geldiği ve faşistlerin duvarda asılı bulunan Atatürk resimlerini de yırttıkları bildirildi. Öte yandan faşistlerin dükkanları dolaşarak esnafı zorla dükkanlarını kapatmaları için tehdit ettikleri öğrenildi.

YOZGAT

Yozgat'ta faşistler MHP Genel Başkan Yardımcısı Gün Sazak'ın öldürülmesi üzerine terör estirmek istediler. Gruplar halinde dolaşan saldırganlar, esnafı kepenklerini indirmeye zorladılar. Okulları öğrencileri tehdit ederek boşaltan faşistler daha sonra CHP İl Binasını basarak tahrip ettiler. Kentte terör havası estirmeye çalışan faşistlerle yurttaşlar arasında yer yer çatışmalar çıktığı da bildirildi. Bu arada olaylara müdahale etmeyen güvenlik kuvvetleri faşistlerin bir ihbarı üzerine Yol-İş Sendikası'nı basarak içerde bulunan CHP Merkez İlçe Başkanı Şükrü Korkmaz'ı üzerinde ruhsatsız silah bulunduğu gerekçesiyle gözaltına aldılar. Saldırılara müdahale etmeyen güvenlik kuvvetlerinin, üzerinde ruhsatsız silah bulunan CHP İlçe Sekreterini gözaltına almak istemeleri bir grubun tepkisiyle karşılandı.Devrimci oldukları öne sürülen kişiler uzun süre direnerek Şükrü Korkmaz'ı polislere vermek istemediler. Bu sırada polis otosunun camlarının kırıldığı ve bir polis memurunun hafif yaralandığı da bildirildi.

BURSA

Bursa'da önceki gün devrimci memur Murat Gül'ün faşistlerce öldürülmesinden snra dün de devrimci bir işçi öldürüldü.

Dörtyol civarında bir faşistin silahlı saldırısı sonucu bir kebapçı dükkanında işçi olarak çalıştığı belirlenen devrimci Sabahat Çakmak vurularak öldürüldü. Sebahat Çakmak'ın bekar ve 19 yaşında olduğu öğrenildi. Yetkililer saldırgan katilin yakalandığını açıkladıar. Öte yandan Kovuk civarında faşistlerin saldırısına uğrayan kimliği belirlenemeyen bir yurttaş taş ve sopalarla yaralandı. Yeşilyayla semtinde Belediye otobüsünün yolunu kesen faşistler üç devrimciyi döverek yaraladılar.

Yıldırım Lisesi ve Yeniyol Endüstri Meslek Lisesi öğrencileri faşistlerin saldırısına uğradı. Olayda yaralanan olmadı. İmam Hatip Lisesinde bir kısım öğrencilere saldıran faşistlere karşı konuldu. Saldırganlardan bir kişi yaralandı.

Piri Emir'de Akşam Ticaret Lisesi öğrencisi Zeki Tırpanç ve dokuma işçisi Ali Pehlivan faşistlerin silahlı saldırısına uğradılar. Saldırı sırasında işçi Ali Pehlivan ağır şekilde yaralanarak tedavi altına alındı.

BALIKESİR

Balıkesir'de faşistler, Sakarya mahallesinde halka saldırmak istediler. Faşistlerle halk arasında çıkan silahlı çatışmada Balıkesir Lisesi öğrencilerinden sağ görüşlü Halil İbrahim Köse silahla ağır şekilde yaralandı Balıkesir'de Gündoğan mahallesinde sol görüşlü inşaat işçileri Kamil Özel, Salih Kaya, Abdullah Şimşek ve Ahmet Donat'ın kaldıkları ev faşistlerce tarandı. Evde bulunan işçiler ağır şekilde yaralanarak tedavi altına alındılar.

Ayvalık İlçesinde'de bir grup faşistin CHP'lilere ait bazı işyerlerini tahrip etmek istemeleri üzerine çatışma çıktı.Ayvalık Lisesinden çıkan bir grup faşist, MHP ilçe merkezinden çıkan diğer bir grupla birleşerek, Talatpaşa Bulvarına doğru yürüyüşe geçtiler. Burada bulunan CHP Ayvalık Ilçe Başkanı Ceynur Karagözoğlu'na ait işyerini tahrip eden grup daha sonra aynı yörede bulunan ve kendilerine karşı koyan CHP'li yurttaşlarla çatışmaya girdiler. Çatışma sırasında sol görüşlü Ali Özbayrak ağır şekilde yaralandı. Olaylardan sonra duruma müdahale eden güvenlik kuvvetleri 52 kişiyi gözaltına aldılar. Daha sonra mahkemeye çıkarılan kişilerden 31'i tutuklanarak cezaevine gönderildi. Tutuklananlar arasında CHP'lilerin çoğunlukta olduğu bildirildi.

ESKİŞEHİR

Tepebaşı mahallesinde köftecilik yapmakta olan CHP'li Ahmet Necmi Keser evininönündefaşistlerin açtıkları ateş sonucu vurularak ağır yaralandı. Keser hastaneye kaldırılırken yolda hayatını kaybetti.

Turgut Reis caddesinde evine gitmekte olan devrimci bakkal Mustafa Taylan bir grup silahlı faşistin saldırısına uğrayarak ağır yaralandı. Kaldırıldığı Devlet Hastanesinde kurtarılamayarak öldü. Mustafa Taylan 1971'de THKO davasından yargılanmıştı.

Akademi kavşağında bir belediye otobüsüne saldıran faşistler Necati Mise adlı bir kişiyi bıçakla ağır yaraladılar. Öteyandan TÖB-DER üyesi Tunalı Ortaokulu öğretmeni Erhan Salıngan'ın evi kurşunlandı.

Faşistler ayrıca CHP'li Davut Tuzlu'ya ait bakkal dükkanını gaz dökmek yoluyla yaktılar. Dükkanda büyük hasar meydana geldi.

ADANA

Adana'da sol görüşlü avukat Fahri Gündoğdu Tepebaşı mahallesinde bulunan yazıhanesinde silahlı bir faşistin saldırısına uğrayarak öldürüldü. Saldırganın uzun boylu sarışın olduğu faşistlerin etkinliğindeki Tepebağ mahallesine kaçtığı saptandı. Adana'nın Kurttepe köyü yakınlarındaki Hacıosman adresinde kimliği tespit edilemeyen bir ceset bulundu.

Borsa Lisesi öğrencileri üzerine faşistlerce ateş açıldı. Okul dağılışında grup halinde yürüyen sol görüşlü öğrencilerin üzerine 01 FD 425 plakalı bir otomobilden kimlikleri belirlenemeyen faşistler tarafından açılan ateş sonucu, Mustafa Fındık, Erkan İşbilen ve Mustafa Canbulak adlı öğrenciler ağır şekilde yaralandılar. İki öğrenci ise ayakta tedavi edildi.

Yeşilevler mahallesinde sol görüşlü Kubilay Korkmazoğlu adlı öğrenci faşistlerin silahlı saldırısına uğrayarak ağır şekilde yaralandı.

Milli Mensucat İlkokulu Müdürü Muavini Yılmaz Dündar, Çınarlımahallesinde bulunan bir bakkal dükkanı önünde Fatih Nurgel, Turgay Güler ve Ali Atlı adlı kişilerle oturduğusırada silahlı iki kişinin açtığı ateş sonucu ağır şekilde yaralandı. Olay yerinde bulunan Fatih Nurgel, Ali Atlı ve Turgay Gülerdede ağır yaralandılar.

Karaisalı köyünde saldırıya uğrayan öğretmen Selahattin Yıldız aldığı yaralar sonucu öldü. Öte yandan Yeşilevler semtinde de tüpgaz bayii Adil Gök kimlikleri belirlenemeyen kişilerce vurularak öldürüldü.

GÖLCÜK

Gölcük'te akşam saatlerinde gruplar halinde dolaşan faşistler CHP İlçe sekreteri Lütfü Onat'ın Amiral Sağlam caddesinde bulunan Park Eczanesi ile Eski CHP'li Belediye Başkanı Halit Yaman'a ait işyeri'ne saldırdılar. İşyerlerinde büyük hasarlar meydana getiren saldırganlar ile halka arasında çıkan çatışmaların gece boyunca sürdüğü halen de yer yer çatışmalar olduğu bildirildi. Olaylardan sonra 17 kişinin gözaltına alındığı belirlendi.

EDİRNE

Edirne'de faşistler Gün Sazak'ın ölümünü bahane ederek halka saldırdı. Otobüs terminalini tutan faşistler burda Eğitim Enstitüsü'ne giden öğrencilere saldırdı. Bunun üzerine Eğitim Enstitüsü'nde süren sınavlar ertelendi. Faşistlerin Edirne Lisesi ve Sanat Okulu'na da saldırdığı ancak burada halk tarafından kovalandığı bildirildi. Öte yandan bir grup faşistin Saraçhane Caddesindeki Esnaflara da saldırarak kepenk kapatmaya zorladıkları, kapatmayanların dükkanlarını tahrip ettikleri öğrenildi.

KARABÜK

Karabük'te faşistler CHP'li avukat Selahattin Gül'e saldırdı. Av. Selahattin Gül dün gece 02.00 sıralarında iki kardeşi ile birlikte evinin önünde iken 5 faşistin saldırısına uğradı. Saldırı sırasında faşistlerden Kemal Ustaoğlu av tüfeği ile ağır şekilde yaralandı.

Emniyet yetkililerinden alınan bilgiye göre saldırganların Mehmet Özcan, İlhami Yılmaz, Kemal Ustaoğlu ve kimlikleri belirlenemeyen iki kişi oldukları, kaçan iki kişinin arandığı ve soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

Bu arada Av. Selahattin Gül ve iki kardeşinin gözaltına alındığı da açıklandı.

ANKARA

Maltepe semtinde de sol görüşlü Yükseliş Akademisi öğrencisi Sedat Nazmi Doğan silahlı saldırıya uğrayarak başından aldığı kurşunlarla ağır biçimde yaralandı. Doğan hastanede öldü.

MUĞLA

Muğla'nın Fethiye ilçesinde faşistler CHP ilçe lokaline ve bazı kahvelere saldırdılar. Ancak kahvede oturanların saldırganlara tabancayla karşılık vermesi üzerine saldırganlardan 5 kişi yaralandı.

GİRESUN

Giresun'un Görele İlçesinde bulunan Halkevi ve CHP İlçe binaları sabaha karşı 04.00 sıralarında faşistlerce otomatik silahlarla tarandı. Olay sırasında ölen yada yaralanan olmadığı bildirildi.

HATAY

Bir grup faşistin Antakya Lisesi öğrencilerine saldırması sonucu silahlı çatışma çıktı. Olayda ölen yada yaralanan olmadı. Öte yandan İskenderun'da kimlikleri henüz belirlenemeyen sol görüşlü iki gencin faşistlerin saldırısı nedeniyle ağır şekilde yaralandığı bildirildi.

ORDU

Ordu'nun Ünye İlçesinde akşam üzeri TÖB-DER binasına atılan patlayıcı madde yangına yol açtı. İtfaiye tarafından söndürülen yangın sırasında büyük maddi hasar meydana geldi.

ELAZIĞ PALU'DA BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Palu'nun Kambertepe köyünde İbrahim Yüce adlı bir jandarma eri ile tevkif müzekkeresini götürmekte olduğu Hanifi Eren adlı kişi arasında çatışma çıktı. Çatışma sonucu ağır yaralanan Hanifi Eren'in Elazığ Devlet Hastanesi'ne kaldırılırken yolda öldüğü ve olayla ilgili soruşturmaya başlandığı bildirildi.

BEŞİKTAŞ HALK TÜKETİM KOOPERATİFİNİ FAŞİSTLER BASTI. 1 KİŞİ ÖLDÜ, 2 KİŞİ YARALANDI

Beşiktaş Halk Tüketim Kooperatifi faşistlerce tarandı. Dün saat 17.45 de kooperatife gelen faşistler içeride bulunan kişilere ateş ederek, Halil Kıyak adlı genci öldürdü. Nesrin Arslan ve adının Ali Satış olduğu belirlenen tezgahtarı yaraladılar. Ölen gencin öğrenci olduğu ve diğer yaralıların Şişli Çocuk Hastanesi'nde tedavi altına alındığı açıklandı. Olayla ilgili soruşturmaya başlandığı bildirildi.

SAMSUN BAFRA'DA SOL GÖRÜŞLÜ BİR ÖĞRETMEN ÖLDÜRÜLDÜ

Bafra Ortaokulu öğretmenlerinden Metin Kefeli silahlı faşistlerin açtığı ateş sonucu öldü. Evden okula giderken saldırıya uğrayarak olay yerinde ölen öğretmenin sol görüşlü olduğu öğrenildi. Yetkililer katillerin kimliklerinin belirlenmesi ve yakalanması için soruşturmaya başlandığını bildirdiler.



Ana-babalara müjde

Önümüzdeki öğrenim yılında "Türk dili ve grameri" yeniden uygulamaya konuluyor.

Bu haberi özellikle ana ve babalara müjdeleyen Milli Eğitim Bakanımız Orhan Cemal Fersoy.

Bir önceki Hükümet döneminde Milli eğitimde öztürkçeleşme amacıyla başlanan yeni uygulama sonucunda ilk ve orta dereceli okullarımızda okutulan tüm dergi ve kitaplardaki Arapça kelimeler kaldırılmış yerlerine günümüz koşullarında ve kullanılan dile uygun kelimeler konmuştu



MÜJDECİ BAKAN !

Ve çocuklarımız başlamıştı elbise yerine giysi, sınıf yerine derslik, mektep yerine okul vb demeye.

Ana babalar önceleri giysileri, derslikleri yadırgamıştı ama alışmışlardı da. Çünkü onların ana babaları da onları yadırgıyordu bir zamanlar.

Ama Milli Eğitim yetkilileri anababaları bu dertten kurtarmaya ve dilleri çertefilleşen yeni şeylerle evden aileden eski geleneklerden uzaklaşan çocuklarımızı sade dile geri döndürmeye karar verdi. Önümüzdeki yıldan itibaren ders kitapları yine ana babaların dilleri, kelimeleri kullanılacak ve çocuklarımızın böylece ev ve ailelerinden uzaklaşmaları önlenmiş olacak. Milli eğitim bu uygulamadan başarılı çıkarsa belki ana babalara da yardımcı olup, onların dede ve ninelerimizden uzaklaşmasının önüne geçebilir.

Nasıl mı?

Çok kolay. Ana ve babalarımızın kullandığı dil ve gramerin yerine dede ve ninelerimizin dil ve gramerini geçirerek!..

Demokrat Nasreddin Hoca

Dostlar alışverişte görüyor

Hoca Nasreddin'in yapmadığı iş yok ya, birgün aklına esmiş yumurta alıp satmaya başlamış... Fakat Hoca, dokuz yumurtayı bir akçeye alıp öte yandan on tanesini bir akçeye satarmış. Nasreddin'in böyle alım satım yaptığını görenler bir hayli şaşırmışlar.. Hatta bazısı bu durumu öğrenmek istemiş:

– Canım Hoca, bu nasıl iştir? Hiç böyle alış veriş görmemiştik.. Dokuzunu bir akçeye alıp onunu bir akçeye satıyorsun..

Nasreddin, kendisine bu soruyu soranlara hiç bozuntuya vermeden şöyle demiş:

– İşde bir ziyadelik var ya... O da bir faydadır.. Hem canım ne düşünüyorsunuz, dostlar alış verişte görüyorlar ya...

x x x

Asırlar sonra, milletvekili olduğunu da görebilseydik, Cumhurbaşkanlığı seçimleri konusunda herhalde Hoca'nın yine aynı cevabı vereceğini görebilirdik!



TAŞ YAĞMURU

Belli değil

Özal yaptığı bir açıklamada:

"Paramız döviz kadar değer kazandı"

Diyor.

Belli...Belli.

Bir ayda üç kez devalüasyona uğramasından belli...

SOHBET

Zamanın birinde Irak'taki Sovyet Büyükelçiliği'nde Sovyet büyükelçisi bir kokteyl verir ve bu kokteyle Irak Türk kültür ataşesi ile ateşelik başkatibi de davet edilir.

Kokteyl sırasında birara Sovyet Büyükelçisi Türk Elçiliği Başkatibin yanına **yaklaşarak** Kültür ataşemizle sohbet etmek istediğini belirtir ve ataşemizle Arapça anlaşıp anlaşamayacağını sorar.

Başkatip sıkılgan bir tavırla, "üzgünüm efendim" der, "ataşemiz Arapça bilmez".

Sovyet Büyükelçisi şaşırır, ancak bu şaşkınlığını belli etmemeye çalışarak, "peki" der, "öyleyse İngilizce anlaşırız". Başkatip yine aynı sıkılgan tavırla, "maalesef efendim" der, ataşemiz İngilizce de bilmez".

Sovyet Büyükelçisinin şaşkınlığı bir kat daha artar, ama bu şaşkınlığını gizlemeye çalışarak, sakin bir tavırla "pekala" der, "o halde, ataşenizle Türkçe anlaşırız".

... Ve otururlar, hep birlikte Türkçe konuşarak sohbetin tadını çıkarırlar.

NOT: Milli Eğitim Bakanlığı'nca herhangi bir ülkeye atanacak kültür ataşe adayının mutlaka ilgili ülkenin dilini bilmesi gerekir ve bu koşul yönetmelikle saptanmıştır. Kaldı ki, yukarıda anlatılan olayın gerçekliği konusunda hiç kimsenin kuşkusu olmaya.



Bir diplomat-barmen olan Ribbentrop lükse, gösterişe bayılır, çevresinde sürekli olarak kırk kişilik maiyetiyle dolaşırdı

Büyük bir şarap tüccarının kızıyla evlenen

Ribbentrop bir Anglomanyak olarak tanınırdı

—6—

Herr Joachim von Ribbentrop, Goebbels'i de Goering'i de yaya bıraktı: Onun Amerika'da tam 3,150,000 doları var.

Von Ribbentrop daha on yaşındayken üstün yetenekler gösteriyordu: Arkadaşlarını sarhoş edip onlara "schanapps" satardı. Büyüyünce şarap ticaretine başladı. Geçen savaştan önce, Kanada'da Rhine şarabı satardı. Rhineland'ın işgali sırasında, o da yükünü tutmaya başladı. Bu "vatansever", vergisiz ithal ettiği Fransız şampanyasından büyük kazançlar sağladı. Sonra da, "O günler Almanya için utanç verici yıllardı." diyerek alçakgönüllülükle Alman şarabına dönüş yaptı. Büyük bir şarap tüccarının kızıyla evlendi. Von Ribbentrop bir diplomat-barmendir. Ribbentrop, "von" ünvanıyla dünyaya gelmedi. Soyluluğu sonradan takındı. Frankfurt'tayken amatör tiyatro çalışmaları yapar ve Barones Rothschild'ın evinde temsiller verirdi. Oyunlarını seyreden herkes, "İngiliz centilmenlerini canlandırmakta bizim Robby'nin üstüne kimse yoktur." derdi.

Ribbentrop, bir Anglomanyak olarak tanınırdı. İngiliz tarzında bir "kulube" yaptırmıştı. Diplomat olunca, Hitler onu Londra'ya gönderdi. Von Ribbentrop, görgü dersleri almıştı, el içine çıkartılabilecek bir gösterişi vardı. Bu nedenle Almanya'nın başındaki yamyamlar onun terbiyeli kişilerle görüşme yapabilecek adam olduğunu sandılar. Oysa, Von Ribbentrop uygarlıktan uzak, acımasız ve alçak biri olduğunu ortaya koydu. İngilizlere, birbirlerini kollarını kaldırarak faşistler gibi selamlamayı öğretmeye karar verdi. İngilizler de buna karşılık, gizlemeye gerek görmedikleri bir öfkeyle davrandılar. Gerçek birer sportmen olarak, Ribbentrop'la aynı odada kimin daha uzun süre kalabileceğine bahse tutuştular. Ne var ki, bütün bunlar Hitler'in şöyle demesini engellemedi: "Almanya hiç böylesine parlak bir diplomat görmemiştir. Von Ribbentrop, Bismarck'ı bile geride bıraktı."

Ribbentrop lükse, gösterişe bayılır Çevresinde sürekli olarak kırk kişilik maiyetiyle dolaşır. Mussolini, General Franco, Horthy gibi serflerinden aldığı madalyaların kolleksiyonunu yapar. Ayrıca, zaptedilen ülkelerden de "yadigar" olarak madalya toplar.

Von Ribbentrop, Paris'e tutkun olduğunu her fırsatta söylemiştir, ama Parisliler onun bu duygusuna karşılık vermiyorlar. 1938'de Paris'e gittiği zaman, Fransız hükümeti Parislilerin bu şarap tüccarını çürük elma yağmuruna tutacakları endişesiyle polise sokakları boşalttırmıştı. Von Ribbentrop bomboş bir kentle karşılaştı. Ama oralı olmadı ve, "Paris özellikle bu kez çok hoşuma gitti." diyebildi. Onsekiz ay sonra tekrar Paris'e geldi. Kent boşaltılmıştı: Hitlerciler kenti işgal etmişler ve Parisliler gitmişlerdi. Von Ribbentrop önüne gelen yere daldı, çeşit çeşit parfümler ve bir alay ıvır zıvır topladı, casus müsveddesi Abetz'le gerçek şampanya içti ve Paris'i talan ederek Amerika'ya kaç dolar transfer edebileceğinin hesabını yaptı.

Not: Ribbentrop Nürenberg Mahkemesi karariyle savaş suçlusu olarak idam edildi.

YARIN:
FELDMAREŞALLER

BULMACA

SOLDAN SAĞA:

1 - Yargılamaların yolunda yapılıp yapılmadığını incelemekle görevli yüksek kurul, 2 - Fazla olarak verilen şey - Asgari, 3 - Bir bağlaç - Birkaç kişi arasında yapılan gürültülü, boğuşmalı kavga, 4 - Bir şeyi yapmayı ya da yapmamayı belirten iç güç - Genellikle çoban köpeklerine yapılan bir çeşit bulamaç 5 - Ordu ilimizin bir ilçesi, 6 - Bir nota - Duman kiri, 7 - Madde bakımından olağandan daha oylumlu olan - Çabuk öfkelenen, 8 - Sürülerek dinlendirilmeye bırakılmış tarla - Bir besin maddesi, 9 - Denizlerin çekilmesiyle oluşan ve yurtlanmaya elverişli olan bölge.

YUKARDAN AŞAĞIYA:

1 - Yasaca güvenilir kimse olarak seçilen kişi, 2 - Kiraya verilecek gelir getiren mülk - Komşu bir ülke adı, 3 - Mazur görme ya da görülme - Düşünce anlamında yabancı kökenli bir sözcük, 4 - Acıması olmayan, kıyıcı - Bir yüzey ölçü biribi, 5 - Ortak Pazar'ın kısa adı Akdeniz'e dökülen bir nehir, 6 - Lif -Kalın ve yığın durumunda su buğusu, 7 - Bir devletin biçimini belirten, yasama, yürütme ve yargılama erklerinin nasıl kullanılacağını gösteren yurttaşların kamu haklarını bildiren temel yasa, 8 - Memnunluk, sevinç gibi duyguları anlatan bir ünlem - Geminin orta kısmı, 9 - İçinde bulunduğu kabın biçimini alan.



DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA:
1 - Yaptırım, 2 - Edim - Elab, 3 - Da - Azık, 4 - İmgelemek, 5 - Varma - Ada, 6 - Ekal - Anot 7 - Mail - nM, 8 - Erak - Yaya, 9 - Yalan

YUKARDAN AŞAĞIYA:
1 - Yediveren, 2 - Adamak, 3 - Pi - Gramaj, 4 - TM - Emlak, 5 - Ala, 6 - Reze - Alya, 7 - Ilıman Al, 8 - Makedonya - 9 - Katman

Bir "beşi bir yerde"

*****

Beş şiir kitabı

-2-

Arif DAMAR

● Bence her şiir üstünde çok çalışmalı, çok emek vermeli; biçimciliğe karşıyız ama, öz biçimini bulmamışsa, birlikte doğmamışsa yaşamaz o şiir

"gül dikeni tanır da büyür"

(Hüseyin Yurttaş)

"Söküyor zulmün ipliğini kızlar"

(Azer Yaran)

Hüseyin Yurttaş bundan önce 1977'de Gelincik Günleri, 1978'de Uzun Yollar Yolcusu adında iki kitap daha yapmış. Ben ikisini de göremedim, okuyamadım. 1946 doğumlu. Telli'yle yaşıt. Edirne İlk Öğretmen Okulu'nu bitirdikten sonra on yıl Van, Amasya, Ödemiş ve Foça'ya bağlı köylerde öğretmenlik yapmış. İyi bu. Yurdumuzu, halkımızı yakından tanımak olanağını bulmuştur. Sorunlarımızı gerçek yaşamdan somut bir biçimde saptamıştır. Hele feodal yapı ve ilişkilerin hâlâ sürdüğü Van ve yöresi gibi bölgelerde. Bu kitapta "Bir Silvan Gecesi" dışında oraların izlenimlerini pek göremedim. Öteki kitaplarında vardır sanırım. UZUNÇALAR'dan "Bir Anaya" şiirini örnek vereceğim. Ama:

Gül dikeni tanır da büyür.

dizesini ve "Akşamda Aşkın Hüznü" şiirini sunu dörtlüğünü yazıma koymadan edemiyeceğim:

Bir eski efsanedir ki akşam
ertelenmiş hüzünlerle gelir
gider yangınlı bozgunlara
dumanlı dağlardan çekile çekile

Başka sevdiğim parçalar, dizeler de var. Dediğim gibi ben inceleme, eleştiri yazmıyorum, tanıtmaya çalışıyorum Elimden geldiğince nesnelliğimi korumaya çalışsam da ben bir yerde onlar gibi şiirin eski bir işçisiyim. Bağımlıyım. İstemesem de kendime bağımlıyım.

Hüseyin Yurttaş yer yer kurtulmakla birlikte, Telli de öyle sayılır, bütün bu arkadaşlar özgür koşuk yapısı içinde, onun sesi, ritmi, iç uyumuyla yazmıyorlar. Hece ölçüsü egemen tümünde

Ayrıca tümü Behçet Necatigil'in yanı sıra toplumcu anlayışın dışında örneğin Cemal Süreya'nın bile şiirinden etkiler taşıyorlar. Cahit Külebi'den Oktay Rıfat'ın ikinci Yeni dönemi şiirlerinden: Bir Silvan Gecesi'nden: (Hüseyin Yurttaş hiç büyük harf kullanmıyor. Şiirimizde bunu ilk Atilla İlhan yaptı.)

sürgün bir otobüsü tanırdın sonra
küfürler savuran şoförüyle

Cahit Külebi'nin Tokat Yolları şiirini anımsatıyor.

o eşkin kısraklarını aşkın
üstüme sürsen

Cemal Süreya var bu dizelerde, Ahmed Arif de var.

Hüseyin Yurttaş üç yılda üç kitap yapmış. Çok çalışıyor, çok yazıyor anladığıma göre.

Bana sorarsanız çok şiir yazılmaz, yazılamaz. Dünya edebiyatında, yazınında en büyük, ölümsüz şairler çok şiir yazmamışlardır. Şekspir, Nâzım Hikmet "istisna"dır. "Kaideyi bozmaz"! Bence her şiir üstünde çok çalışmalı, çok emek vermeli, biçimliğe karşıyız ama, öz biçimini bulmamışsa, birlikte doğmamışsa yaşamaz o şiir. Zamana dayanamaz. Ahmed Arif buna en sağlam örnektir. Beş altı yılın şiiridir tümü. 1950-1956 arası yazılmışlardır. "Kalbim Dinamit Kutusu"ndan parçalar yayımlayalı kaç yıl oldu. Hâlâ kitaplaştırmadı. Öteki "Hasretinden Prangalar Eskittim" deki şiirleri kaç kez düzeltmiştir.

Hüseyin Yurttaş'ın kitaptaki en güze şiiri "İhbar ve siren günlerinden". Uzun olduğu için onu örnek alamadım.

Bu kitapların tümünü salık veririm. Edinilmeli, okunmalıdırlar. Hüseyin Yurttaş kardeşe.

biz ölüme gitmez iken
ölüm bize gelir oldu

gibi şiirlere heveslenmemesini, onu halk şairlerini bırakmasını. Halkın şairi olmakla yetinmesini öğütlerken.

tekil gülüyorum, çoğul
hıçkırıyorum

gibi basit söyleyişlerden kaçınmasını salık veririm.

●

UZUNÇALAR (Hüseyin Yurttaş, Dönemeç Yayınları, Aralık 1979)

MAYIS (Azer Yaran, Türkiye Yazıları Yayınları, Kasım 1979)

●

Hüseyin YURTTAŞ

Bir anaya

her sabah düşbozumlarıyla gelir, her sabah
ak kanatlı bir kuş diye bilinen ölümün ertesinde
ay iner yıldız düşer kanlı sulara
gözlerinde gidip gidip gelen o yağmur geçiği
cerenin inse yamaçtan
çıkıp gelse bir kuytu koyaktan
bahara açılsan
çiçekler bastırsa yüreğinin bozkırını

☆

Azer YARAN

Türkü

Hücrelerde adamlar
Gözleriyle bilediler beton damları
Güncelere bahar yazan nice adamlar
Çağrılarla sarstılar hanları

Kalem kırık sayılıdır günleri,
Al şafağa yönelince sezmişler,
Rüzgâr tutmuş boran yazmış elleri,
Kitaplar içine mayın dizmişler.

Söküyor zulmün ipliğini kızlar,
Öldüremez bir cinayet bu gideni.
Karanlık yönergeyle sahte yağızlar
Çifte ilmikte astılar seni.

MAYIS (AZER YARAN)

MAYIS, Azer Yaran' (Doğumu 1949. Köy kökenli. Yüksek eğitim yapmış DTCF Rus Dili ve Edebiyatı bölümünü bitirmiş. Yesenin ve Vaptsarov'dan şiirler çevirebilecek denli iyi Rusça biliyor) ın ilk şiir kitabı.

Azer Yaran'ın şiirlerini kitabından önce okumuştum. Türkiye Yazıları'nda çıkmıştı. Kitabın başka bir şey olduğunu MAYIS'ı okurken bir kez daha anladım. Açık söyleyeceğim daha güçlü bir kitap bekliyordum Azer kardeşten Kendisiyle tanışmak olanağım da oldu. Çok iyi bir izlenimim var. Kültürlü, ağır başlı, ciddi bir arkadaş.

Anladığıma göre öteki şairler biraz fazla şiire, yazına gömülmüşler, Azer Yaran da bilimsel teorik kitaplara eğilmiş. Kitabından Türkü'yü örnek veriyorum. Ecevit'ten özdeyiş almasını da yadırgadım. Bir dize alsa neyse Hani o sırada Ecevit Başbakandı. Uzun olduğu için örnek olarak seçmediğim güzelim "Kuşları Öldürmeyeceğim" şiirinin devrimci anlamını "Atlara binmiş Atatürkler" dizesi nasıl gölge düşürmüş Nâzım'ın bu konudaki tutumu, sonra "Kuvayı Milliye'den bir çok dizeleri çıkarması ayrı bir yazı konusu. Onu yazmayı düşünüyorum. Mutlaka yazacağım. Çünkü benim de böyle bir "sabıkam" var. Bunu aydınlığa çıkaracağım.

●

Gâvurun
zoru
bizle

kömürümüz
aşımız
işimizle

nicedir
yara-soğuk
terleriz

gözden
gideriz

gide
gide

düşer
önümüze

●



(Fotoğraf: Sinan Çetin)

Öğrenci seçme ve yerleştirmede başlıca modeller

CAHİLLEŞTİREN EĞİTİM SİSTEMİNİN ÜNİVERSİTEYE GİRİŞ SINAVI VE SKANDALI 4

S.B.F Öğretim Üyesi Doç. Dr. Beşir HAMİTOĞULLARI

● KIT'A AVRUPASI'NIN EĞİTİM SİSTEMLERİNDE, ORTA ÖĞRETİM KURUMLARINDAN DİPLOMA ALMAYA HAK KAZANAN TÜM ÖĞRENCİLER, GELENEKSEL OLARAK KENDİ TERCİHLERİNE UYGUN DALLARDA ÜNİVERSİTEYE (VEYA DİĞER BİR YÜKSEK-ÖĞRETİM KURUMUNA) GİRME, SEÇECEĞİ DERSLERİ ÖZGÜRCE ÖRGÜTLEME VE İZLEYEBİLME HAKKINA SAHİPTİRLER.

Yeryüzü ülkelerinin, yüksek öğretime öğrenci kayıt ve kabul yöntemlerini başlıca üç ana bölümde toplamak gerekir. Her biri ayrı bir model oluşturan bu yöntemler aşağıdaki gibi özetlenebilir: 1) Batı Modeli, 2) sosyalist Dünya Modeli, 3) Üçüncü Dünya Modeli.

1.Gelişmiş kapitalist Batı dünyasının modeli

Yukarıda andığımız gibi, yüksek öğretime öğrenci kabulünde, Batı Dünyası Modelini, başlıca Kıt'a Avrupası, Anglo–Sakson ve Japon örnekleri dokumaktadırlar. Önce Kıt'a Avrupası'nı görelim.

Kıt'a Avrupası'nda

Sosyal Ekonomik ve siyasal güçlerin baskıları altında yüksek öğretim, F.Almanya, İtalya, Fransa, İsveç, İngiltere, Japonya ve A.B.D.'de göreceli olarak, küçük, seçici ve ikincil sistemler, bazılarında yaygın, ekonomik ve toplumsal bakımdan büyük bir anlamı olan gruplardan oluşmaktadır. Sayısız işlevleri: Bilimsel bilgi ve yöntemlerin geliştirilmesi, mesleksel formasyon, sosyal bir yer kazandırtma, kısaca BİLİMİ yaşamın bütün boyutlarına uygulamak. Buna ek olarak mali ve diğer dayanakların sağlanması için gerekli gayretlerin gösterilmesi gerekmektedir. Kısaca anılan bu işlemler, yüksek öğretim ile, toplum ve hükümetler arasındaki ilişkilerin geçmişte, görülmedik ölçülerde, çok sıkı dokunduğunu göstermektedir.

Anılan bu ülkelerde yüksek öğretimin çok benzeşmesine rağmen, her ülkeye göre ulusal farklılaşmalar da yansıttığını, yukarılarda belirtmiştik. Bilimsel alanda, uluslararası ilişkiler ve tarih alanındaki bilgi stoku, KAMUSAL yaşamın diğer alanlarındaki bilgiler gibi, giderek daha sıkı bir tarzda örülmektedir. Fakat halk yığınlarının yüksek öğrenimden geçebilmelerindeki gelişmelerin, son otuz yılda her ülkenin kendine özgü ulusal yüksek öğretim sistemini de ortaya koyacak tarzda bir kişilik yansıtacak nitelikte olduğunu vurgulamak gerekir.)



Kıt'a Avrupası'nın eğitim sistemlerinde, orta öğretim kurumlarından diploma almağa hak kazanan tüm öğrenciler, geleneksel olarak kendi tercihlerine uygun dallarda üniversiteye (veya bir diğer Y.Ö.K.'ye) girme, seçeceği dersleri özgürce örgütleme ve izleyebilme hakkına sahiptirler.

Öğrenim süresinin uygulamada, kesin bir kuralı bulunmamaktadır. Sınavlara girişten önce kabul edilen asgari dönemlerle sınırlandırılmıştır. Yüksek öğrenim kurumları, kendiliklerinden girişte öğrencileri ayıklama, seçme konusunda birhakka sahip değiller. Herhalde, yüksek öğretime yazılma hakkı çok düşük düzeylerde kaldı kimi zaman. Çünkü öğrencilerin büyük bir kısmı geçinmek ve okumak için çalışmak durumundadırlar. Son zamanlarda hükümetlerin vermekte olduğu bursların sayısında büyük artışlar oldu. Öğretimin esnek olması ve dersleri izleme zorunluluğunun bulunmaması (özellikle ve çoklukla Sosyal bilimler dallarında) sonucunda yüksek öğrenim kurumlarının kapasitesi, göreceli olarak elastiki bir yapının özelliklerini sürdürmeye olanak verdi. Sadece Fransa'da "büyük okullar" kabul edecekleri öğrencileri sınırlı bir düzeyde geleneksel olarak seçmektedirler. Sayıları hükümetçe saptanan kontenjanlar, çok sayıdaki öğrenciler tarafından her "büyük okul" un kendi felsefe ve gereksinmelerine göre biçimlenen SINAVLARDAN aracılığında doldurulmaktadır. Öğrencilerin çok sıkı bir seçme sınavından geçtikleri bu OKULLARDA öğrenim süresi kimi zaman 3–4 yıl sürmekte, eğitim çok sağlıklı ve kesintisiz sürmektedir.

1960'lardan itibaren, öğrenci sayısındaki büyük çoğalışlar, eğitimin bu geleneksel çizgisini sarsmaya başladı. İtalya dışında bütün Batı ülkeleri, Üniversiteye girişi, belli bir büyüklükle sınırlamaya ve hükümetlerin denetimi altında yürütmeye koyulmaya başladılar. Şimdi bu noktada Batı ülkelerinden bazılarına bir göz atalım.

Yarın:

BATI ALMANYA VE FRANSA'DA BAŞLICA MODELLER

BİR BERBER ÇIRAĞININ NOTLARI

Konu ve çizgi .... Cemal KARABAŞ



ODTÜ Şenliği'nde Filistin Gecesi yapıldı

SANAT SERVİSİ

ODTÜ Uluslararası 2 Sanat ve Kültür Şenliği'ne katılan konuk Filistin, şenlik etkinliklerine, "Yavru Aslanlar" adını taşıyan bir ekip ile katıldı. 9-17 yaşları arasındaki çocuk ve gençlerden oluşan "Yavru Aslanlar", düzenlenen Filistin Gecesinde çeşitli marşlar, devrimci şarkılar söylediler Filistin'in değişik yörelerine ait halk oyunları sergilediler. "Yavru Aslanlar" Tel Zaatar şehitlerinin çocuklarından

Yaşları 9–17 arasında değişen Tel Zaatar şehitlerinin çocuklarından ve Direnme Okulu öğrencilerinden oluşan "Yavru Aslanlar" Şenlik'teki gösterilerinde tüm dünya çocuklarına bir mesaj gönderdiler:

● "Dünya çocukları, fakirler ve mazlumlar için şarkı söyleyin. Mazlumların kurtarılmasına yardımcı olun. Barış, sevgi ve birlik için söyleyin"

ve Direnme Okulu öğrencilerinden oluşuyor. 'Yavru Aslanlar''ın iki saat süren gösterilerine büyükbir ilgi gösterildiği gözlendi.

Tüm dünya sesimizi
duysun
Direneceğiz, mücadeleye
devam edeceğiz"

Bu marş, Savaşa devama kararlı olan bir halkın şarkısıdır.

Evet, halk yemeksiz
elbisesiz kalabilir
Toprak da yiyebilir
Fakat şikayeti
olmayacak.
Evet, ölürüz lakin
çökmeyeceğiz'

diyen "Yavru Aslanlar" daha sonra tüm dünya çocuklarına yönelik bir mesaj ilettiler

"Dünya çocukları fakirler ve mazlumlar için
Şarkı söyleyin
Mazlumların kurtarılmasına yardımcı olun
Barış sevgi ve birlik
için, söyleyin."

Geceden sonra kendileriyle görüştüğümüz grup üyeleri, ODTÜ Şenliği ile ilgili görüşlerini şöyle açıkladılar, 'Şenlik, biçim açımızdan Filistin davasını anlatmak için önemli.

Türkiye halkı, Filistin halkı ile ilgili birşeyler bilmeli. Biz burada, kültür ve sanatımız aracılığıyla varlığımızı kanıtlıyoruz. ODTÜ öğrencileri ve Öğrenci Temsilciler Konseyi ile ilişkilerimiz işbirliğimiz yıllardan beri sürüyor.

Şenliği ÖTK düzenlediği için de katılmayı çok istedik. Biz Filistinliler olarak Türkiye halkına selamlarımızı iletiyoruz. Çünkü Türkiye Halkının bizden yna olduğunu biliyoruz.'



Şenliğe katılan "Yavru Aslanlar"dan biri





Filistin'in değişik yörelerine ait oyunlar sergileyen "Yavru Aslanlar" gösteri sırasında... (Fotoğraflar: Sinan ÇETİN)

Adalet Ağaoğlu, kazandığı Orhan Kemal Roman Ödülü'nü 2 Haziran'da alıyor

Ornan Kemal 1980 Roman Ödülü, seçici kurul tarafından Adalet Ağaoğlu'na verildi. Rauf Mutluay, Vedat Türkali, Çetin Altan, Fikret Otyam, Asım Bezirci, Mehmet H.Doğan, Hilmi Yavuz, Konur Ertop ve Nurer Uğurlu'dan oluşan seçicilerkurulu, sanatçının "Bir Düğün Gecesi" adlı yapıtını ödüle layık bulduğunu açıkladı. Ödülün, Orhan Kemal'in ölüm yıldönümü olan 2 Haziran' günü, Türkiye Yazarlar Sendikası'nda düzenlenecek bir törenle sanatçıya verileceği bildiriliyor.

YİTİK

İlkokul diplomamı yitirdim. Geçersizdir.

İsmihan ESEN

YİTİK

Nüfus Cüzdanımı yitirdim geçersizdir.

Taner İNAL

MHP TEDİRGİN VE HÜKÜMETE GÜVENSİZ

(Baştarafı 1.Sayfada)

ler arasında değerlendirmelere yol açtı.

GENEL İDARE KURULU BİLDİRİSİ

Sazak'ın öldürülmesinden sonra olağanüstü olarak toplanan MHP Genel İdare Kurulu'nun bildirisinde kullanılan sert dil ve sıkıyönetim ile hükümetin eleştirilmesi Başkent'de çeşitli yorumlara yolaçtı. Genel İdare Kurulu'nun toplantı devam ederken yaptığı açıklamada özellikle "MHP olarak gökkubbeyi bize kurşun sıkanların başına indireceğiz" tehdidi hükümet çevrelerinde kuşku yarattı.

Bildiride "Memleket için en vahim durum devlete ve devlet güçlerine inancın sarsılması "olduğu belirtilirken "Hükümet ve sıkıyönetim sorumlularının bu inancı hassasiyetle korumak mecburiyetinde bulundukları "kaydedildi. Sıkıyönetimin tutumunun da eleştirildiği bildiride "Devlete, millete, cumhuriyete bağlı Gün Sazak'ların kurşunlanması karşısında görevini yap mayanlar kölelik ettikleri , komünist ihainlerin ebedi uşağı olarak tarihe geçeceklerdir" tehdidinde bulunuldu.

AP azınlık hükümetine kuruluşunda açık destek vadeden MHP'nin tehditkar ve kaba bir dille hükümet ile sıkıyönetimi eleştirmesi siyasi çevrelerde çok çeşitli yorumlara neden oldu.

Öte yandan MHP Millet Meclisi Grubu'nun "Sine-i Millet"e dönme kararı alması ve bunu Genel İdare Kurulu'na benimsenmek üzere götürmesi, parti içi tedirginliğin belirtisi olarak yorumlandı. MHP Grubu Genel İdare Kurulu'nun bu konuda alacağı karara kadar Meclis çalışmalarına katılmayacağını açıkladı.

FAŞİST SALDIRILAR

Gün Sazak'ın öldürülmesi gerekçe gösterilerek faşist terörün yoğun olduğu bazı kentlerde halka saldırılması ve güvenlik kuvvetlerine karşı konulması tepki ile karşılandı. Faşistlerin ülke çapında azgınca saldırmaları ve halkın yer yer bu saldırılara karşı koyması sırasında 13 kişinin yaşamını yitirmesi CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in tepkisine yol açtı. Ecevit, faşist saldırıları "kitle terörü" olarak niteleyerek, "devlet tam bir acz içinde ve yurttaşlarımızın can güvenliğini sağlayamaz durumda görülmektedir" dedi.

Bu arada, Konya'da ve diğer bazı kentlerde faşistlerin küçük gruplar halinde yürüyüşler yapması, esnafı kepenk kapatmaya zorlaması, CHP örgüt binalarını tahrip etmesi, ilerici gazetelerle yurtsever, devrimci kişilerin konutlarına saldırması, sık sık "kana kan intikam" şeklinde sloganlar söylemesi ve kendilerine engel olmaya çalışan güvenlik kuvvetlerine saldırması, iki polis memurunu yaralaması ve yetkililerce nefretle nefretle karşılandı.

CHP'LİLER KARŞI KOYDU

CHP'lilerin çeşitli kentlerde faşistlerin saldırılarına karşı koyması ve saldırılara boyun eğmemesi CHP grubunda yeni değerlendirmelere yol açtı. Çumra. Gölcük, Yozgat, Fethiye, Karabük, Ayvalık'ta. faşistler CHP örgüt binalarını tahrip ederken, bu yerlerdeki CHP'li yöneticiler ve yurttaşlar saldırılara karşı direndi. CHP'li yönetici ve yurttaşların örgüt binalarını, konutlarını, işyerlerini ve can güvenliklerini korumak ve sağlamak için hazırlıklı beklemeleri, CHP'li parlamenterler arasında da tartışma ve değerlendirmelere neden oldu. Kimi parlamenterler faşist saldırılara karşı konulmasını "oyuna gelme" olarak nitelerlerken, bazıları da "meşru müdafa" şeklinde değerlendirdiler.

GÜNEY KORE'DE ASKERİ CUNTA TÜM YÖNETİMİ ELE ALDI

SEUL (AP)

Güney Kore'de ülke çapında sıkıyönetim uygulayan askeri liderlerin bir "askeri konsey" oluşturarak tüm iktidarı ellerinde topladıkları bildiriliyor.

Cunta'nın başkanlığı ve Cunta içinde görev alacak askeri adamların seçilmesi işlemlerinin yoğunluk kazandığı görülmekte.

Koreli- ve yabancı diplomatik kaynaklardan edinilen bilgilere göre Cunta'nın başına şimdiki sivil Devlet Başkanı Choi Kyuhah getirilecektir. Fakat gerçek iktidarın ordunun en güçlü adamı Chon Doo Hvan'ın elindeolacağı belirtiliyor.

Resmi adının "danışma konseyi" olarak belirlendiği Cunta'nın ülkeyi sıkıyönetimce yayımlanan bildirilerle idare edeceği açıklandı.

Öte yandan dokuz gündür süren öğrenci hareketlerinden sonra Kwangjukentine giren Güney Kore askeri birliklerinin kent içinde ve çevresinde yoğun aramalar sürdürmeğe devam ettiği açıklandı. Bazı direnişçilerin ise silahlarıyla birlikte dağlara çekildiği bildirildi.

Yapılan aramalarda 3.600 silahın ele geçirildiği, halen halkın elinde 400 kadar silah kaldığı ileri sürüldü.

Kwangju kentinde meydana gelen olaylarda bugüne kadar 300 kişinin öldüğü biliniyor fakat tutuklananların sayısının ne kadar olduğu konusunda hiç bir açıklama yapılmadı. Askerlerin Kwangju kenti halkına çok sert davrandığı, evlere kapıların kırılarak girildiği, tutuklananların askerlerce dövüldüğü ve yoğun tutuklamaların sürdüğü gelen haberler arasında. Bazı direnişçilerin ise ellerindeki yetersiz silahlarla askeri birliklere karşı koyduğu, yer yer çatışmaların olduğu bildiriliyor.

GIDA-İŞ YÜRÜTME KURULU ÜYELERİ DEĞİŞTİRİLDİ

HABER MERKEZİ

DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası'nın dört yürütme kurulu üyesi, genel yönetim kurulu kararıyla değiştirildi. Görevden alınan yürütme kurulu üyelerinin CHP dışı olduğu öğrenildi.

Bilindiği gibi Gıda-İş Sendikası'nın olağanüstü genel kurulla değiştirdiği tüzüğüne göre, genel yönetim kurulunun yürütme kurulu üyelerini değiştirme yetkisi vardı. Ancak geçtiğimiz günlerde yapılan olağanüstü genel kurulda kabul edilen DİSK'in hazırladığı tektip demokratik tüzük, Genel Yönetim Kurulu'na böyle bir yetki tanımamaktadır.

Yürütme Kurulu'nun değiştirilen üyeleri şunlar:

2. Genel Başkanvekili Mehmet Dik yerine Yusuf Çelik, Genel Sekreter Sait Aydoğmuş yerine Muzaffer Çalışkan, Genel Sayman Mehmet Güler yerine Esat Timur ve Genel Veznedar Vehbi Koraç yerine Mehmet Kızılgoz getirildi.

Değiştirilen Yürütme Kurulu üyeleri, atamanın yasal olmadığını, bu nedenle görevlerini bırakmayacaklarını söylediler.

OYAK

(Baştarafı 1.Sayfada)

lantı Milli Savunma Bakanı Ahmet İhsan Birincioğlu'nun açış konuşmasıyla başladı.

Daha sonra söz alan Oyak Yönetim Kurulu Başkanı Tümgeneral Hasan Görmüş, kurumun üyelerine emeklilik yardımı ve ucuz konut sağlamak çabasında olduğunu, ancak hızla artan enflasyonun faaliyetlerini olumsuz yönde etkilediğini ifade ederek konuşmasını şöyle sürdürdü: "enflasyon ve paranın satınalma gücünün azalmasından ötürü, kurumun yapageldiği hizmet ve faaliyetlerin, hemen hepsinde gerçek değer kayıpları olmaktadır."

Kurum giderlerinin sürekli arttığını belirten Tümg. Görmüş, Oyak'ın 1977 yılı karı hakkında herhangi bir açıklama yapmadı.

Konuşmaların ardından basın mensupları salondan çıkarıldı, gündemin diğer maddeleri basına kapalı olarak görüşüldü.

MEHMET YAZAR'IN KONUŞMASI

Genel Kurul'da konuşan Odalar Birliği Genel Başkanı Mehmet Yazar, Türkiye ekonomisinin 1980 yılı döviz ihtiyacının sağlandığını bildirdi. Yetkili çevrelerden bu bilgiyi edindiğini bildiren Yazar 25 Ocak 1980 tarihinde alınan istikrar önlemlerine de değindi. Ancak istikrar tedbirlerinin uzun vadede köklü sonuç vermesi için 4 koşulun daha gerçekleşmesi gerektiğini söyleyen Yazar, siyasi istikrarsızlık, yani meclislerin çalışmaması nedeniyle bu 4 madde de başarıya ulaşılamadığını kaydetti. Yazar, bu dört maddeyi şöyle sıraladı:

"1- KİT'lerin yükünün ekonomiden kalkması gerekmektedir. Ancak bu durumun sağlanması yasalarla gerçekleştirilebilir. KİT'lerin Kar-zarar hesapları yapılarak, hangilerinin tasfiye edileceğine veya devir edileceğine meclislerde karar verilmelidir.

2- Kredi ve bankalar sisteminde de köklü değişiklikler zorunludur. KİT'ler Merkez Bankası kaynaklarını tüketmemelidir.

3- İşçi-işveren sorunları ise sadece sendikaların ekonominin gücü üstündeki istemlerinden kaynaklanmamaktadır. İşçi-işveren sorunları sendikaların amaçları dışındaki siyasi faaliyetlerinden oluşmaktadır. İşçi-İşveren-hükümet üçlüsü biraraya gelerek bu sorunu çözmelidir. Bu kaçınılmaz bir görevdir.

4- Vergiler yaygınlaştırılarak ele alınmalıdır. Ancak bu yapılırken kaynakların iyi saptanması gerekir."

Ekonominin dışa açılmasındaki eksikliklerin devletten kaynaklandığını öne süren Odalar Birliği Başkanı şöyle dedi:

"Ekonominin dışa açılmasındaki eksiklikler daha önceden ulaşım ve enerji konusunda devletin girişimde bulunmamasından kaynaklanmaktadır. Devlet bakkallık, çakkallıkla uğraşacağı yerde enerji, ulaşım sorunlarıyla uğraşmalıydı."

"TÜRKİYE, İRAN

(Baştarafı 1.Sayfada)

duğu için desteklemişti" diye ekledi.

El Fituri, ayrıca Türkiye—Libya ilişkileri hakkında şunları söyledi:

"Türkiye'nin müslüman ülkelerden destek görebilmesi için bu ülkelere dönmesi gerekmektedir. Ondan sonra, müslüman ülkeler de Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik güçlüklerden çıkabilmesi için daha büyük destek göstereceklerdir."

El Fituri, Türkiye—Libya ticari ilişkileri konusunda da; Türkiye'ye nakit para yerine mal karşılığında petrol vermelerinin, Türkiye'yi nasıl desteklediklerinin bir göstergesi olduğunu söyleyerek, bu yılın sonunda Türkiye ile Libya'nın ticari ilişkilerinin 100 milyon doları aşacağını bildirdi.

LASTİK-İŞ GENEL KURULU SÜRÜYOR

HABER MERKEZİ

DİSK'e bağlı Lastik-İş Sendikası'nın 20. Genel Kurulu önceki gün DİSK Genel Merkezi toplantı salonunda başladı.

Lastik-İş Sendikası Genel Başkanvekili, Kenan Akman, Genel Kurulda yaptığı açış konuşmasında, iş yasasının demokratikleştirilmesi gereğini vurgulayarak, TC anayasasının da demokratik bir öze kavuşturulmasını istedi.

Genel Kurul Divan seçimlerine, BANK-SEN Genel Başkanı Metin Denizmen ve DİSK Genel Yürütme Kurulu üyesi Kemal Nebioğlu'nun başkanlığında iki liste katıldı. Yapılan seçimlerde Nebioğlu'nun listesi 114 oy alırken, Metin Denizmen'in başkanlığındaki liste 111 oy aldı. Ancak, Denizmen'i destekliyen delegelerin sahte delege bulunduğu yolunda yaptığı itiraz üzerine başlayan tartışmalar yer yer sertleştiği için toplantıya bir saat ara verildi. Aradan sonra verilen önerge uyarınca, Divan için gizli oyla güven oylaması yapıldı. Oylamanın sonucunda 221 delegenin 117'si Divan'a güven oyu verirken, 102 delegenin güvensizlik oyu verdiği görüldü. Genel Kurul, komisyonların belirlenmesinden sonra, çalışma raporunun okunmasına devam edildi.

Genel Kurul'un 2. gününde Onur Kurulu, Denetleme Kurulu ve Çalışma raporunun aklanması ile delegelerin konuşmaları yer aldı.

İzmir Bölgesinden Nihat Kaya, 1979—1980 yılı toplu sözleşmelerinde sendika üst yönetiminin işverenle işbirliği içine girdiğini ve 1980 yılının işverenler için altın yıl haline getirildiğini söyledi.

Daha sonra söz alan İzmir delegesi İzzet Baş, sendikanın kendilerine Genel Kurul için yol parası, kalacak yerini, yemeğini temin ettiğini ancak 3 gündür kendi sendikalarının kapısında süründürdüklerini, içeri alınmadıklarını belirterek, sendikanın kendi işçisine üvey evlat muamelesi yaptığını söyledi.

İzmir delegeleri, İzzet Baş ve Nihat Kaya'nın konuşmaları sık sık, "Uzlaşmacı yönetime hayır", "Lastik-İş'tebaskıya son" sloganları ile kesildi.

Genel Kurul yapılacak Yönetim Kurulu Seçimleri ile sona erecek.

SALVADOR'DA GREV VE DİRENİŞLER YAYGINLAŞIYOR

SAN SALVADOR (A.F.P., U.P.I.)

Salvador'da, iç savaş gittikçe kızgınlaşırken, ülkede işçi grevleri büyük ölçüde yaygınlaşarak birbirini izliyor. Her gün yeni bir işkolunda grev başlıyor. Olayların elektriklenmesinde, Cunta'nın artık ülke üzerindeki denetime tam anlamıyla sahip olamaması ve faşistlerin yaptıkları saldırıları arttırmaları büyük rol oynadı.

26 Mayıs'ta hukukçular, sınırsız greve gittiklerini açıklayarak, işlerini terkettiler. Bu nedenle mahkemelerde davalara bakılmıyor.

Ardından bünyesinde 30 sendika ve 40 binden fazla işçi barındıran Salvador Ulusal Emekçi Sendikaları Konfederasyonu greve başladı. Konfederasyonun grevi çerçevesinde kanalizasyon, temizlik, demiryolları ve öğretmenlerle diğer eğitim emekçileri işi bıraktılar.

Öte yandan iki arkadaşlarının kaçırılıp işkenceyle öldürülmesi üzerine geçen hafta greve başlayan doktorlar, işi bırakma eylemlerini sınırsız olarak sürdüreceklerini açıkladılar. Bu eylem, 14 hastaneyi ve 200 dispanseri etkiliyor. San Salvador'un yeni Başpiskoposu Riveray Damas da haftalık ayininde, grevleri desteklediğini açıklayarak, doktorların grevi içinde şunları söyledi:

"Hastaneler yansız olarak tüm hastalara bakmalıdır. Ancak, bazı insanların yüreğini kavuran nefret, onları hastanelere, savunmasız hastalara ve onları iyileştirmeye çalışan doktorlara bile saldırttı. Bu yüzden doktorların, bu saldırılara göz yummamaları gerekir.

ÇİN,PASİFİKTE "ABD-ÇİN-JAPONYA İŞBİRLİĞİ"Nİ DESTEKLİYOR

TOKYO (A.P)

Çin Başbakanı Hua Kuo Feng'in Tokyo gezisi sürerken, Hua, Japonyanın eski Başbakanı Tanaka'nın "ABD, Çin ve Japonya tarafından oluşturulacak üçlü ittifakın. Asya'da barışın sağlanması için önemli bir güç olacağı" biçimindeki yorumuna katıldığını belirtti.

Bundan bir süre önce değişik zamanlarda Washington'a giden Çin ve Japon Savunma yetkilileri Asya'da böyle bir üçlü ittifak oluşturulması doğrultusunda görüşmeler yapmışlardı.

Sovyetlerin Afganistan müdahalesinden sonra ABD'nin Asya'da güçler dengesini düzenlemek amacıyla önerdiği bu ittifakta acil olarak Çin ve Japonya'nın askeri olarak güçlendirilmesi gerektiği konusu üzerinde durulmuştu.

Hua Kuo Feng'in gezisinin ikinci gününde Japonya'nın savunma giderlerini artırması konusunun gündeme geldiği belirtiliyor. Hua, Japonya'nın savunma giderlerini artırmasının doğal bir adım olduğunu, ancak Japonya'nın iç işlerine karışmayı amaçlamadıklarını belirtti. Japonya'yı daha önce ziyaret eden Çin yetkilileri askeri açıdan daha güçlü bir Japonya görmek istediklerini vurguladılar.

Hua Kuo Feng bu arada Çin'in ulusal bağımsızlık ve kararlılığını korumak üzere Çin halkının Ulusal Savunma kapasitesini geliştirmek ve inşa etmek için çalışmaya hazır olduklarına değindi. Bu nedenle ülkesinin stratejik silahlarını geliştirme yoluna gittiğini söyleyen Hua Kuo Feng dünyada gelişmekte olan olaylara etkin bir müdahale yapılması gerektiğine inandığını açıkladı.

"BİRLEŞİK VERGİ SİSTEMİ,SAĞLIK EMEKÇİLERİNİ AÇLIĞA MAHKUM EDECEK"

HABER MERKEZİ

Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Erdal Atabek, Sayıştay Genel Kurulu'nda görüşülecek olan, Tam—Süre Yasası'na ilişkin ödeneklerin vergilendirilmesi konusunda Sayıştay Genel Kurulu'na hitaben bir açıklama yaptı.

Açıklamasında Tam-Süre Yasası'nın önemine değinen Atabek, 2162 Sayılı Yasa'nın ödeneklerinin "en yüksek devlet memuru maaşı" üzerinden ödenmediğini ve bu nedenle doğan hak kaybının bugüne kadar giderilemediğini belirterek, Tam—Süre Yasası'nın bir hak mahrumiyeti karşılığı olduğunu ve hak mahrumiyeti karşılığında verilen ödeneklerin vergiden muaf tutulması gerektiğini vurguladı.

Açıklamada yeni uygulamaya konulmak istenen birleşik vergi sistemine ilişkin olarak şu görüşlere yer verildi: "Aslında bugün de, Tam-Süre Yasası ödenekleri ayrı ayrı vergilendirilmemektedir. Ancak, meslek tazminatı, acil vak'a ve nöbet tazminatıyla birleştirilmekte, maaşlar da yan ödemelerle birleştirilmekte, böyle vergilendirilmektedir. Ancak, maaş ve yan ödemeler grubuyla, meslek tazminatı, acil vak'a ve nöbet tazminatı grubu birbirinden ayrı vergilendirilmektedir. Şimdi, bu uygulamanın kaldırılarak, birleşik vergi sistemine geçilmesinin, büyük bir hak kaybına, büyük bir ekonomik kayba yol açacağının yanında, yapılmak istenen değişikliğin kazanılmış haklar ilkesine de aykırı olduğu görüşündeyiz. Böyle bir uygulama, yüz bin sağlık emekçisinin ve ailelerinin açlık ve sefalete mahkum edilmesi sonucunu verecektir.

Aslında, bugün ücretlilerin ve sağlık personelinin çok yüksek vergi ödediği görüşündeyiz. Şimdi bu vergiyi daha da arttırmanın, artan enflasyon ve hızla yükselen hayat pahalılığı karşısında, haksızlığı ve ekonomik kaybı yanında, sosyal bir yanlışlık olacağı kanısındayız.

Ülkemizdeki sosyal çalkantıların ana nedeninin, ekonomik çıkmazlar olduğunun öne sürüldüğü açıklamanın sonunda, "yüz bin sağlık emekçisinin haklarının bir bölümünü ortadan kaldıracak, onları ekonomik bir bunalımın içine atacak kararın verilmesinin ne ölçüde büyük çalkantılar yaratacağını dikkatlerinize önemle sunmak istiyoruz" denildi.

"Birleşik vergi sistemine geçilmesinin, büyük bir hak kaybına, büyük bir ekonomik kayba yol açacağının yanında, yapılmak istenen değişikliğin kazanılmış haklar ilkesine de aykırı olduğu görüşündeyiz."

EGE ÜNİVERSİTESİ'NİN YENİ REKTÖRÜ 6 HAZİRAN'DA SEÇİLECEK

İZMİR (AA)

Ege Üniversitesi rektörlük seçiminin 6 Haziran cuma günü saat 9.30'da Tıp Fakültesi Muhittin Erel anfisinde yapılacağı bildirildi.

Ege Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hakkı Bilgihan'ın adaylığını koymayacağını açıklamasından sonra üç profesörün rektör adayı oldukları belirtildi.

Yetkililer, halen Ege Üniversitesi Rektör Yardımcısı olan Prof. Dr. Metin Şengonca ile Prof. Dr. Nahide Altan, Prof. Dr. Özcan Özal'ın rektörlük için aday olduğunu söylediler.

EMLAK KREDİ BANKASI GENEL MÜDÜRÜ GÖREVİNDEN ALINDI

Türkiye Emlak Kredi Bankası Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Başkanı Miraç Aktuğ başka bir göreve atanmak üzere bu görevden alındı. Aktuğ'un yerine Cemal Kulu atandı.

İmar İskan Bakanlığı'nın 5 Mayıs 1980 tarihli yazısı üzerine Bakanlar Kurulu'nun aldığı karar dün Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi.



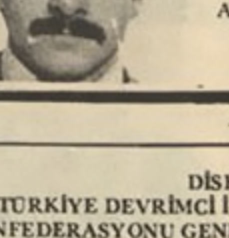
Selamettin ARSLAN (1957 - ....)

Hain tuzaklarda kan uykularda
Vurulduk ey halkım unutma bizi

29.5.1978'de faşistlerce katledildi.
Faşizme karşı mücadelede ve halkımızın kalbinde yaşıyor.

DEVRİMCİ ARKADAŞLARI

(Demokrat. 94)



Osman Mehmet ÖNSOY

Arkadaşımızı işkence sonucu yitirdik. Acımız sonsuzdur.

Anısı yaşıyor.

ARKADAŞLARI

(Demokrat: 108)

SENDİKAL

(Baştarafı 1.Sayfada)

görülecek belirli süreyi aşması halinde yasayla getirilecek bir kurulda uyuşmazlık nedenleri araştırılmalı ve kurulun vereceği karar toplu sözleşme yerine geçmelidir" dedi. Nazım Düzenli şöyle devam etti: "Toplu sözleşmelerde seyyanen zam yoluna gidilmesi sanayide verimin artmasına set çekmektedir. Enflasyonun yavaşlatılması için milli paranın temininde zorlukla karşılaşılan bir ortam yaratılması ekonomi kaidesidir, ancak sanayideki finansman müşkülatı üretim miktarını düşürecek seviyeye ulaşırsa maksat hasıl olmayacağı gibi, mal yokluklarıyla karşılaşması olağandır. Son günlerde Türk sanayii bu tehlikeye girmiştir." Öte yandan kıdem tazminatı ödeme mükellefiyeti Türk sanayiinin kaldıramıyacağı bir yük haline gelmiştir.

Başkanlık Divanı seçimleri ile devam eden Genel Kurul, Grev ve Lokavt Fonu Yönetmeliğinde değişiklik yapılması hakkındaki yönetim kurulu teklifinin tartışması ve sendika organlarının seçimiyle son buldu.

ÇALIŞABİLİR

(Baştarafı 1.Sayfada)

AP'li parlamenterlerin yanısıra Türkiye Odalar Birliği Başkanı Mehmet Yazar ile Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu Genel Başkanı Hüsamettin Tiyanşan'ın izlediği genel kurul çalışmalarında bir konuşma yapan Hüsamettin Tiyanşan ise şunları söyledi:

"2229 sayılı kanun ile Yönetim Kurulunun teşekkülünde meydana getirilen değişiklik ile genel müdürün aynı zamanda Yönetim Kurulu Başkanı olması hali, gözetim ve karar ile icra organları başının aynı kişide toplanmasına sebep olmuş ve böylece sevk ve idarede büyük sakıncalar doğmuştur. Bu hal ilk fırsatta kesinlikle düzeltilmelidir. Genel Müdürün her dereceden memuru tayin ve nakilleri yetkisinin yönetim kuruluna verilmesinin ihyasında kesin zaruret vardır."

Genel kurul çalışmalarını sürdürecek.

SANATÇILAR ANAYASA

(Baştarafı 1.Sayfada)

lizmin, faşizmin, şovenizmin kültür alanındaki gerici ve yıkıcı çabasını boşa çıkartmak üzere, tüm demokrat, ilerici,yurtsever, devrimci sanatçıların aydınların birliğini önemle vurguluyoruz 'denildi.

Bildiride şunlara yer verildi:

"Türkiye'de demokrasi savaşımının halkoyu ile onaylanarak kazanılmış mevzilerinden ve en önemli belgelerinden olan Anayasa'nın değiştirilmek istenmesi, baskı rejimini pekiştirme ve meşrulaştırma doğrultusundadır.

Türkiye'de uygulana gelen kültür politikaları aracılığı ile genelde emperyalist ülkelerden aktarılan ve dışa bağımlı egemen sınıfın çıkarları doğrultusunda oluşturularak yaygınlaştırılan yoz kültür ürünlerine karşıyız. Kitle iletişim araçlarındaki bu tür yayınlara karşı tavır geliştirmek gereğini duyuyoruz.

Dünyanın birçok yerinde olduğu gibi ezilen ulusların demokratik haklarının 'özsuyu' sayılan kültürel haklarına yönelik ırkçı ve şoven baskılara karşıyız.

Bizler, feodal çağdışı ve emperyalist çağdaş gericiliğe karşı aramızdaki ikincil görüş ayrılıkları ne olursa olsun, tüm demokrat ilerici, yurtsever, devrimci kültür emekçilerinin birliğini yinelerken, bu toprağın dört bir yanında faşizme karşı mücadele ederken bir bir düşen canlarımızın aydınlık yüreklerinin ışıltılı yüzlerinin yolumuzu daha da aydınlattığına inanıyoruz.'

Kültür alanındaki ortak görüşe imza verenler arasında Aziz Nesin, İlhan Tekeli, Fikret Otyam,Teoman Öztürk, Erdal Atabek, Ahmet Yıldız, Türkkaya Ataöv, Taner Timur, Mehmet Ulusoy, Ergin Atasü, Gülten Akın,. Mahmut Tali Öngören,Alpaslan Işıklı, Niyazi Ağırnaslı Gültekin Gazioğlu,Halit Çelenk, Muzaffer Erdost, Erol Çankaya Çetin Öner, Talip Apaydın gibi sanatçı ve aydın yer alıyor.

YSE-İŞ,

(Baştarafı 1.Sayfada)

Bakanı Ahmet Karayiğit'te 'yasa tanımaz bakan' olarak tanımlandı.

YSE—İŞ Başkanlar Kurulu bildirisinde özetle şöyle denildi:

"Hükümetin ülke ekonomisini IMF'ye teslim politikası ulusal egemenlik haklarımıza aykırıdır. Hükümetin uygulamaya çalıştığı IMF reçetesi ancak beraberinde getirilecek baskı tedbirleri ile beraber uygulanabilir. Getirilmek istenen yeni ekonomik ve siyasi düzenin adı artık "Serbest-piyasa, serbest baskı" düzenidir. IMF ile üç yıllık teslimiyet ve ihanet anlaşması savunmada dışa bağımlılık politikası eşelmobil ve mali istikrar tasarıları hükümetin bu politikasının somut örnekleridir.

Köyişleri ve Kooperatifler Bakanı Ahmet Karayiğit ve yasa tanımazlığı kendilerine iş edinmiş YSE Toprak İskan Genel Müdürleri ve YSE, İl Bölge ve Toprak İskan Müdürleri'ne karşı bugüne kadar sürdürülen mücadelenin tüm yasal ve demokratik yollar kullanılarak sürdürülmesi sendikamızın amacıdır."

TÜRK-İŞ'İN

(Baştarafı 1.Sayfada)

Kurulu Toplantısına katılması, TÜRK-İŞ'in hükümetle ilişkilerini daha yumuşak tutmayı sağlamak ve ;sosyal demokrat olarak bilinen bazı sendikaların eylem önerilerini etkisiz hale getirmek amacına yönelik olduğu bildirildi. Bilindiği gibi TÜRK-İŞ Yönetimi, bugüne kadar hükümete bir kaç kez öneri paketi götürmüş, sosyal demokrat bilinen sendikalar ise çeşitli eylem önerilerinde bulunmuştu.

Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier, 3—5 Mayıs 1980 tarihlerinde Başbakan'a Senato ve Meclis Başkanlarıyla, TBMM'de temsil edilen siyasi parti başkanlarına sunulan konfederasyon isteklerinin bu toplantıda görüşüleceğini ve karar alınacağını bildirdi. Türk-İş yönetim kurulu olağanüstü toplantısında görüşülecek konular şunlar:

"1- Toplu iş sözleşmelerinin süratle çözüme kavuşturulması, uyuşmazlıkların ortadan kaldırılması, toplu iş sözleşmesi koordinasyon kuruluna işlerlik kazandırılması,

2- Kıdem tazminatına ilişkin yeni yasa tasarısının düzeltilmesi, kıdem tazminatlarından kesilen vergileri arttırma teşebbüsünün durdurulması,

3- Yeni vergi yasa tasarısının çıkartılması, en az geçim indiriminin yasallaşması ve vergi adaletinin sağlanması,

4- İşçi alacaklarının ödenmesi, işçi çıkartılmasının durdurulması ve çıkartılan işçilerin geri alınması, TBMM'de bulunan Eşel-Mobil yasa tasarısının geri alınması.

5- Tarım ve Orman İş Kanunu yasa tasarısının günün ihtiyaçlarına göre düzenlenmesi,

6- Tam süre çalışma yasasında düzeltme yapılması, doktorların hastanelerde çalışmasını özendirici önlemlerin getirilmesi,

7- Sosyal içerikli yasaların çıkarılması, TBMM gündeminde bulunan çalışanları ve geniş halk kesimlerini ilgilendiren kanun tekliflerinin bir an önce yasallaştırılması."

HUMEYNİ:ABD'Lİ REHİNELER,ŞAH VE SERVETİ GERİ VERİLMEDEN BIRAKILMAMALI

TAHRAN (AJANSLAR)

İran'da yeni Parlamento'nun açılışı dolayısıyla bir mesaj yayınlayan dini lider Ayetullah Humeyni, Şah ve serveti İran'a geri verilmeden, rehinelerin bırakılmaması gerektiğini bildirdi.

Oğlu Ahmet Humeyni tarafından okunan mesajında, Ayetullah Humeyni şunları söyledi: "İç ve dış ilişkilerinizde ne Doğu ne de Batıya eğilim gösteriniz. Doğuya ya da Batıya eğilim gösterenlere doğru yolu işaret ediniz. Reddederse kendisini tecrid ediniz. Bakanlıklarda ya da öteki kurumlarda islamiyete ve millete aykırı eğilimler görürseniz, bu yıkıcı unsurları hassas işlerin başında tutmayınız."

Cumhurbaşkanı Beni Sadr ise Parlamentonun açılışında bir konuşma yaparak, ülkedeki milliyetlerin ayaklanmalarının son bulmasını, iç ekonomik sorunların çözülmesini, yabancı nüfuzundan uzak bir dış siyaset izlemesini ve meclisin kavgasız, fakat serbest müzakere geleneğine uymasını istedi.

Öte yandan 17 Mayıs'tan bu yana Batı ülkelerine petrol ihraç etmediği bildiriliyor.

DÜNYA GÖZÜYLE

(Baştarafı 3.Sayfada)

altında Namibia'da acımasızca öldürülüyor. Daha geçenlerde İngiliz atletleri yarışmak için Güney Afrika'ya gittiler.Sayın Demirel Moskova Olimpiyatlarını boykota bizi de cağıran yabancılardan Güney Afrika ile spor temaslarının kesilmesine ilişkin kararlara uymayı acaba istemiş midir? Bakanlar Kurulu'nun kararı verilmeden önce böyle bir istekte bulunmamışsa (ve bildiğimiz kadarıyla da bulunmadı) o zaman, hükümetin gerekçesinin bir ilkeye dayanmadığını düşünmekte haklıyız.

DİSK
TÜRKİYE DEVRİMCİ İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU GENEL BAŞKANLIĞINDAN

Konfederasyonumuz 7. Olağan Genel Kurulu 25-30 Haziran 1980 tarihlerinde Harbiye Şehir Tiyatrosu Salonu'nda saat 10.00'da başlayarak aşağıdaki gündemi görüşmek üzere toplanacaktır. Duyurulur.

GÜNDEM

1 Açılış
2 Konukların konuşması
3 Genel Kurul Divan seçimi
4 Komisyonların seçimi
a)Anatüzük Değişikliği Komisyonu
b) Hesap İnceleme ve Bütçe Komisyonu
c) Kararlar Komisyonu
5 Raporların görüşülmesi ve aklama
6 Anatüzük değişikliğinin görüşülmesi
7 Bütçenin görüşülmesi
8 Kararların görüşülmesi
9 Seçimler
a)Genel Başkan
b)Genel Sekreter
c)Yürütme Kurulu
d)Yönetim Kurulu
e)Onur Kurulu
f)Denetim Kurulu
10-Kapanış

(Demokrat. 126)

DUYURU

Buca Eğitim Enstitüsü 2 Haziran pazar günü açılmaktadır. Saat 7.30'da okul önünde toplanalım.

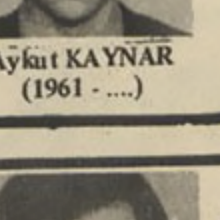
EĞİTİM —DER
(Demokrat: 124)

DUYURU

Okulumuzun yaz dönemi sınavları 2 Haziran günü başlayacaktır. Tüm arkadaşların hazır bulunmaları duyurulur.

AFYON MALİ BİLİMLER FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİ

(Demokrat: 125)



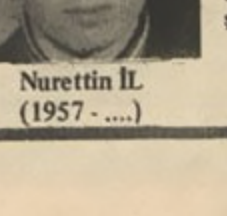
Aykut KAYNAR (1961 - ....)

Yiğit kardeşimiz Aybastı'da faşistlerce katledildi.

Anısı yaşıyor.

TÜM DEMOKRAT, YURTSEVER DEVRİMCİ ORMANCI ARKADAŞLARI

(Demokrat: 109)



Nurettin İL (1957 - ....)

İnce, uzun, keskin dişleri
Ve sarkmış kemikleri ile
Karşımıza dikilse bile zulüm.

2 yıl önce yitirdik. Anısı yaşıyor.

DEVRİMCİ ARKADAŞLARI

(Demokrat. 123)

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu—İSTANBUL Telefon: 28 68 03 Yıl: 11 Sayı: 3399/176

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış,Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Aslan B. KAFAOĞLU

Yazışleri Müdürü Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür H.Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASU

ABONE BEDELLERİ
3 aylık 900.—6 aylık 1800.—
1 yıllık 3600.—TL.

YURT DIŞI

Normal	3 aylık	2250.—	55 DM
	6 aylık	4500.—	110 DM
	1 yıllık	9000.—	220 DM
Uçakla	3 aylık	4500.—	100 DM
	6 aylık	9000.—	200 DM
	1 yıllık	18.000—	400 DM

İLAN KOŞULLARI

2,3,4,5,6 sayfalar (süt cm)	700 TL
Devam sayfaları (süt cm)	800 TL
Doğum, nişan evlenme ölüm teşekkür (2 süt.5 cm.)	2500 TL
Yayın ilanları(1 süt 5 cm)	650TL.
Küçük ilanlar (kelimesi)	30 TL.

Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay—Ankara Telefon: 17 01 41

İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75

Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 96

Zam öncesi 18 ton olan et satışı bugün 2 tona düştü

Et yiyemiyoruz!



Resmi bir kurum olmasına rağmen özel kasaplarla adeta yarışa giren Et-Balık Kurumu'nun yaptığı zamlar kasaplara yaradı...

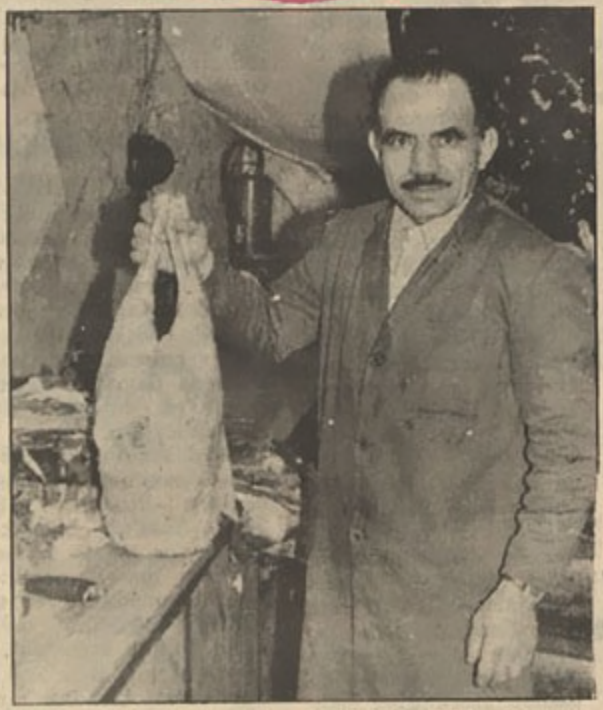
- Et-Balık Kurumu'nda fiyatlar olağanüstü artınca et alamayan halk, "çocuklarımızın sağlığından zamları yapanlar sorumludur" diyor
- Doç. Dr. Üstün Korgan: "Protein eksikliği sağlıksız bir neslin doğmasına neden olur"

Hüseyin AVUÇ
Kadir KAPUAĞASI

Hükümet tarafından Et Balık Kurumu mamüllerine yapılan zamlar halkın alım gücünü düşürünce, Kurum satış yapamaz hale geldi.

Dar gelirli halkın bir kilo et alabilmek için sabah karanlığı kuyruğa girdiği Et-Balık Kurumu'nda 65 liralık et 250 liraya çıkartılınca kurumca günde 18 ton satılan et 2 tona kadar düştü. Halkın alım gücünün üzerinde satış yapan Et-Balık Kurumu piyasayı tamamen özel sektörün eline bırakınca bazı kasaplar kıyma fiyatlarını 220 liraya kadar düşürerek halkı çekmek için çaba sarfediyorlar. Resmi bir kurum olmasına rağmen işlerliğini yitiren Et-Balık Kurumu'nda fiyatlar olağanüstü artınca, et ala mayan halk, "Çocuklarımızın sağlığından zamları yapanlar. sorumludur" dedi. Protein ihtiyacının çocuklar için çok önemli olduğunu ileri süren beslenme uzmanı Doç.Dr. Üstün Korgan, "Protein eksikliği sağlıksız bir nesil üremesine neden olabilir" şeklinde konuştu. Et-Balık Kurumu'na yapılan zamlardan sonra et yiyemediklerini söyleyenler şöyle konuştu:

İŞTE BİR AYLIK KAZANCIN KARŞILIĞI!..



Türkiye'nin bugünkü şartlarında, bir işçi aylık kazancının ti mü ile ancak böyle bir eti alabilir. Yani bir aylık çalışmanın bedeli ve değeri budur günümüzde...



Et-Balık Kurumu mamüllerine hükümet tarafından yapılan zamlardan sonra, alıcı bulamayan Kurum'a bağlı mağazaların önleri boşaldı, günlük satışları on misli kadar düştü.

Galip Güreman (Seyyar Berber)

"Beni neredeyse aç bırakacaklar, adamlar hala halkı düşünerek zam yapıyoruz diyorlar"

"Ben yıllardır geçimimi elimde çanta dolaşıp halkı traş ederek sürdürürüm. Et yemeğe gelince şu son yapılan zamlardan önce haftada bir iki defa alıp yerdik, şimdi ise ancak ayda yarım kilo alabiliyorum. Devlete ait olduğu söylenen Et ve Balık Kurumu'nun yaptığı, biz dar gelirli halka büyük bir eziyettir. İnanın özel kasaplar sanki daha insaflı. Resmi bir kurumda 260 liraya olan et, bazı özel kasaplarda 220 liraya kadar bulunuyor. Hayret doğrusu, hükümete bağlı bir kurum bunu yaparsa özel sektör nasıl yapmaz. Benim günlük kazancım 100-200 lira arasında değişir. Bu para ile nasıl et alıp yiyelim yahu! Bereket ki abimlerle bir evde oturuyorum, yoksa hepten hapı yutmuştuk. Yavrucuğum, doğrusunu istersen biz garibanları düşünen yok herkes kendi çıkarı peşinde, yok zam yapmaya mecburlarmış, yok halkı düşünerek yapıyorlarmış, hepsi hikaye. Beni neredeyse aç bırakacaklar, adamlar hala halkı düşünüyoruz diyor. Ben şimdi ayda alabildiğim yarım kilo ete şükrediyorum. Galiba bu gidişle onu da bulamıyacağız."

Osman Güney (İşçi)

"Karnımı peynir ekmekle ancak doyuruyorum. Etten bize ne?"



"Ne eti be abi, biz ancak onu kasap dükkanlarında ya da dönerci lokantalarında görüyoruz. Bir kilo et olmuş 250 lira, neyle alıp yiyeyim ben onu. Karnımı peynir ekmekle ancak doyuruyorum, etten bize ne. Benim belli bir işim yok, nerede iş bulursam orada çalışırım. Bulamadımmı açım. Hani kim bizim başımızda, kim bizleri düşünüyor? Söyleyin de bana sağlam bir iş bulsunlar. Onun için bana etten bahsetmeyin çünkü ben onu yemeyeli yıllar oldu. Siz en iyisi bana varsa bir 10 lira verin de gidip ekmek alayım sonra size öderim."



Osman Seven (Çaycı)

"Eskisi gibi yine et alıp yiyenler vardır. Ancak onların kazancı bizim gibi değildir"

"Ben bu müzede çaycılık yapar ve ayda sekiz bin lira alırım. Oturduğum gecekonduya ise 1500 lira kira veririm. Evli iki çocuk babasıyım. Evimde bir tencere yemek pişirtebildiğim için mutluluk duyuyorum. Önceleri Et-Balık Kurumu'ndan normal olarak ayda 5-6 kere et alabilirdim, şimdi ise ancak ayda bir sefer ve bir kilo alıyorum. Fazlasını almaya gücüm yetmiyor. Et ve Balık Kurumu'nun yaptığı bu büyük zam biz dar gelirlileri protein ihtiyacından iyice etti. Akıl alacak şey değil yani. Resmi bir devlet kuruluşunda bir kilo et 250 lira, özel bir kasapta yine 250 lira. Bu kurumun ayrıcalığı nerede kaldı? Diyeceğim, artık et yiyemiyoruz belki eskisi gibi yine alıp yiyenler vardır ancak onların kazancı herhalde bizim ki gibi değildir."

Elif Çamlıbel ve eşi

"Çocuklarımızdaki protein eksikliği bir hastalığa yol açarsa günahını kim çekecek"



"Eskisi gibi et yiyemiyoruz. Zamlardan önce Et-Balık Kurumu'nda erken saatlerde kuyruğa girer haftada bir-iki defa alabilirdik. Şimdi ise zam olduğundan beri alamadık. Ancak yemek için kıyma alıyor ve idareli kullanıyoruz. Aylık kazancımız 8500 lira, kiramız yok, lojmanda oturuyoruz. Bir de kira olsaydı o yemeklik eti de zor alırdık. Her halde bu zamları yapanlar hiç düşünmüyor. 65 liralık et 250 lira olur mu insaf yani! Çocuklarımız protein ihtiyacından mahrum kaldılar, ileride onlardaki bu eksiklik bir hastalığa yol açarsa bunun günahını kim çekecek? Yanlız etle bitmiyor ki; sütü, yumurtası hepsi ateş pahası, neyle alalım da çocuklarımıza yedirelim?"

Doç. Dr. Üstün Korgan (Beslenme Uzmanı)

"10 yaşındaki, 40 kg'lık bir çocuğun ayda 3 kg'dan fazla et yemesi gerekiyor"

"Protein ihtiyacı halk sağlığı yönünden çok önemlidir. Bir yaşındaki çocuk günde kilosu başına 2 gram proteine ihtiyaç duyar. Bu gereksinme 18 yaş ve daha yukarısı için kiloları başına 1 gram -0,7 gram kadardır.

Bu durumda 10 kg civarında bir bebek için günlük protein gereksinimi en az 20 gram civarındadır. Bu gereksinimin temini, çocuklarda 3/2'si, yetişkinlerde ise 3/1'i hayvansal kökenli olmalıdır. Yapılan bir takım bilimsel araştırmalara dayanarak "Protein bakımından fakir gıdalarla beslenen çocuklarda zeka gelişimi daha azdır" denilebilir. 2 yaşına kadar farklı miktarda proteinle beslenen çocuklarda, daha az protein alanların zeka gelişimindeki aksaklık hissedilebilir düzeydedir. Protein eksikliği insan bünyesinde iki tür bozukluk gösterir:

1. Marasmus,
2. Kwashiorkov,

İkincisi daha çok proteinsiz, unlu gıdaların alınması sonucu olmuştur. Aynı şey başta karaciğer yetersizliği olmak üzere Siroz'a da neden olur. 10 yaşında bir çocuğun 40 kg civarında olduğunu varsayalım, bu çocuğun günlük protein ihtiyacı 80 gram, aylık ihtiyacı ise 2.400 gram civarındadır. Protein temininde % 50 oranında hayvansal kökenlilerin (kolay bulunabilirliği ve diğerlerine nazaran daha ucuz oluşu açısından etin) tercih edilmesi gerektiğini düşünürsek, bu çocuğun ayda 3 kg'dan daha fazla et yemesi gerektiği ortaya çıkar. Süt, yumurta, balık gibi ürünlerin protein değeri hem daha düşük hem de fiatları daha yüksektir. Ülkenin bu gün içinde bulunduğu koşullarda bunların temininin olanaksızlığı ortadadır. Dünyada kişi başına günlük protein tüketimi ortalaması 20 gram dolayındadır. Türkiye'de bu oran 2,9 gram'a kadar düşmektedir. Bazı yörelerde bu koşullar sağlıklı bir genç nesil yetiştirmeye imkan vermez ve ülkemizde sağlıksız bir neslin yetişmesine neden olabilir."

Radyo TV program haber



21.25 Bir Kadının penceresinden

İstanbul'da yaşayan küçük bir ailenin iç çelişkilerini yaşadıkları çevre ve günümüzün genel atmosferi içinde anlatıyor "Bir kadının penceresinden..."

Koca (Bedri) bir gazetede çevirmen olarak çalışmaktadır ve kendi sosyal çevresi ile birlikte bir bohem hayatı sürdürmektedir. Kadın ise öğrenimi yetersiz, ekonomik özgürlüğü olmayan tipik bir ev kadınıdır. Bütün dünyası, üç yaşındaki kızı Yonca ve sokağa açılan küçük penceresidir. Bu pencereden içinde yaşadığımız dönemin bütün açmazlarını gözler. Karı koca arasındaki ilişki yaşam biçimlerindeki farklılıktan, giderek çözülme ve kopmaya dönüşür. Bir süre sonra Filiz'in yaşamına üniversite öğrencisi Selim girer ve genç kadının yaşama bakış açısını, olayları değerlendirmesini değiştirir ve geliştirir.

Yönetmen Ünal Küpeli, Oktay Rıfat'ın romanını son derece çağdaş bularak sinemaya aktardı. Küpeli, yapıtın İstanbul'un bir kesitini son derece başarılı bir biçimde anlattığı ve sosyal sorunlara çok akıllı çözümler getirdiği görüşünü savunmakta...



17.05 Akşama Doğru

Programda iki türkü, çocuklar için masal (Tavşan Kardeş) Ve Yollar Kapalı'nın dördüncü bölümü yeralıyor.

18.50 DOĞA VE İNSAN

Canlıların evrimsel gelişimlerini çok iyi aktaran bu dizi bize doğanın zor erişilir sırlarını açıklıyor. Bu bölümde, Ekvator'da çekilen değişik bitki ve hayvan topluluklarının farklı ortamlarda doğaya uyum sağlamaları ele alınıyor.

RADYODAN SEÇMELER

TRT 1

05.30 Şarkılar ve Oyun Havaları 07.40 Günün İçinden 10.02 Arkası Yarın (Evlen Münasip Bey Evlen adlı oyunun beşinci bölümü var.) 11.05 Şarkılar 11.30 Hafif Müzik 12.10 Öğle Üzeri 14.30 Yurttan Sesler Topluluğu 15.40 Bahçe Biziz Gül Bizdedir. (Türk Halk Müziği programı) 16.05 Hafif Müzik 16.25 Türküler 17.00 Olayların İçinden (TRT II ile ortak yayın) 17.30 Fasıl 18.05 Çocuk Bahçesi (Akıllı Keyt adlı oyunun ikinci bölümü yer alıyor)

TRT 11

08.02 Gün Başlıyor 09.00 Türküler 09.30 Sabah Konseri 10.00 Şarkılar (M.Uğurlu ve N. Ersöz'den şarkılar yer alıyor). 10.30 Bir Sanatçının Günlüğü 11.00 Türkü Defteri 11.30 Teknoloji ve Bilim Dünyasından (programı Solmaz Serdaroğlu ile Servet Serdaroğlu hazırlıyor) 12.20 Şarkılar 12.40 Bilge Şan'dan Türküler 13.30 Beraber Şarkılar (Alaeddin Yavaşça yönetiminde) 14.00 Türküler Geçidi 15.30 Caz Müziği 16.00 Şarkılar 16.20 Arkası Yarın (Werther'in Acıları adlı oyunun beşinci bölümü yer alıyor.) 17.30 Fransız Şarkıcıları (Hazırlayan Gülhayat Güven) 18.00 Ahmet Yamacı yönetiminde Yurttan Sesler Topluluğu yer alıyor.

ORTAK YAYIN

19.30 Hafif Müzik 20.00 Köylerden Bir köy 20.25 Ay Dost (Türk halk müziği programı İzmir yapımı) 20.45 Şarkılar 21.05 Türk Hafif Müziği 21.17 Çeşitli Sololar 22.40 Melodiden Melodiye Hafif Müzik 23.15 Gecenin İçinden.

TV'de BUGÜN

17.00 HABERLER

17.05 AKŞAMA DOĞRU

18.00 HABERLER

18.05 SINAVA DOĞRU

18.50 DOĞA VE İNSAN

19.15 İNANÇ DÜNYASI

20.00 HABERLER

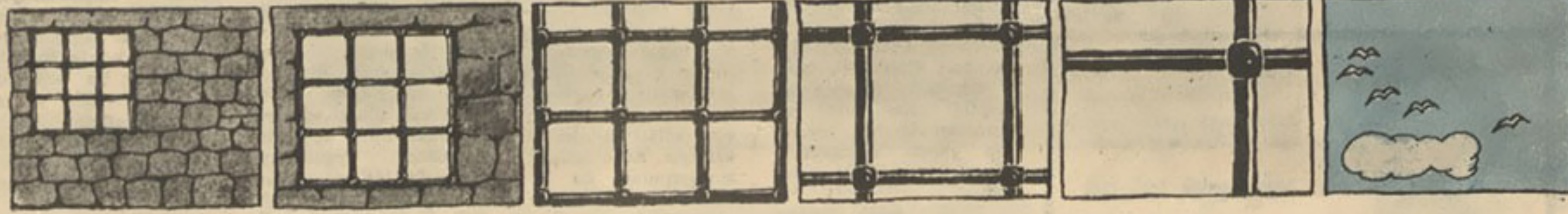
20.50 TÜRK HALK MÜZİĞİ TOPLU PROGRAMI

21.25 TV FİLMİ

22.35 MÜZİK

23.15 HABERLER

Demokrat Çocuk



Çıksa ne olacak?

Televizyonda biri, bir yandan göz kırpıyor, bir yandan da "size de çıkabilir" diyor. Hiç aldırmıyorsunuz. Ama sokakta ki satıcıyı görünce, anımsıyorsunuz: Ya çıkarsa!

Neden sözettiğimizi anladınız. Evet, her ayın 9, 19 ve 29'unda çekilen Milli Piyango'dan. Almıyor, yürüyorsunuz ama, ses kulaklarınızda. Ya çıkarsa! Böylece insan etkilenebiliyor. Siz de annenize, babanıza, "ya çıkarsa" diye, aldırdınız belki de. Çıktı mı?

Çıkmış da olabilir. Sorun çıkıp çıkmamasında değil. Sorun, Milli Piyango, Spor Toto ya da benzeri şans oyunlarının bize ne kazandırdığı. Hele aklımıza kumarın yasalarla yasaklandığı gelince, iyice şaşırıyor insan.. Gerçekten düşündürücü, devletin bir yandan kumarı yasaklarken, bir yandan da Milli Piyango ve Spor Toto gibi kurumlar kurması.

Pek çoğumuzun yaşamı sıkıntılarla dolu. Sıkıntının çoğu da geçim sıkıntısı. Rahat bir soluk almak istiyor. işçiler, köylüler, dar gelirli memurlar. Nasıl alınacak bu soluk, mucize mi gerek buna?

İşte, "Ya çıkarsa!" nın önemi burada başlıyor. Başka ne gerçekleştirebilir bu mucizeyi? Spor Toto ile, Milli Piyango ile kendini kurtaranlara rastlanmıyor değil. Ama her bilete çıkar mı? Adı üstünde piyango toto, herkesi böyle kurtarmak olası mı?

Biri çıkıp, bilete verdiğim para beni yoksullaştırmaz, ama zengin edebilir, diyebilir. Kuşkusuz, tartıştığımız ayda verilecek 100–200 lira değil. Tek biletin ardından kurulan düşler. Ah bir kurtulabilsem.. Sıkıntıda boğulmakta olanların hep birlikte soluk almaları için ne yapılması gerektiğini düşündürtmeyen, engelleyen, yalnız kendini kurtarmayı amaçlayan düşler...

Bir çift sözümüz var o zaman televizyondakine; ÇIKSA NE OLACAK?

Güneş AĞABEY

